

GŁOS

KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

Nr 1/2016 (2616) Rok LVII 3.1.2016

Uroczystość Objawienia Pańskiego

W blasku gwiazdy szukali światła ...

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

Sacr. Monte Varallo - Scena pokłonu Trzech Króli (fragment)

1,55 €

Trilingwiczny

Kalendarz Głosu Katolickiego

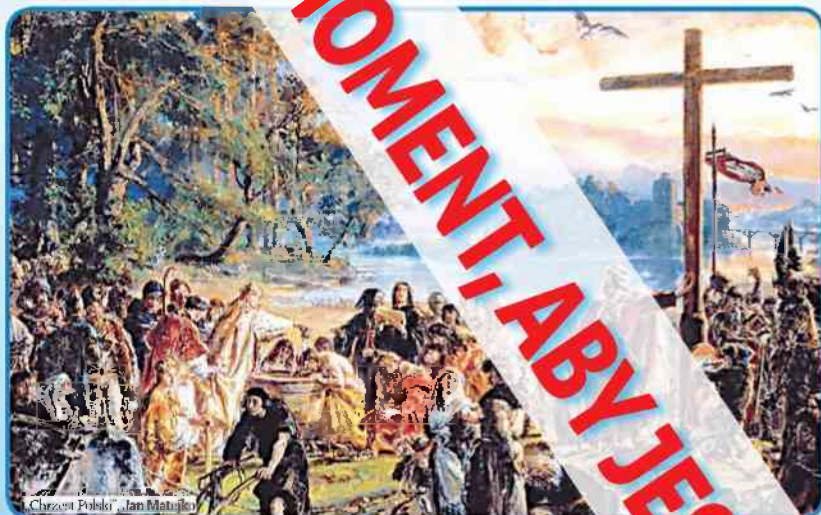
Calendrier de la Voix Catholique

**POLSKA MISJA
KATOLICKA**
we Francji

Kalendarz Głosu Katolickiego
Calendrier de la Voix Catholique

2016

1050^{lecie}
**CHRZTU
POLSKI**

(LES 1050 ANS DU BAPTÊME DE LA POLOGNE)

**Młedroga francusko-polska
firma pogrzebowa**
Tel./fax 02 31 85 23 66
mówimy po polsku i po francusku
josefa.bazincourt@gmx.fr
POMPEES FUNEBRES POLOGNE
ASSISTANCE INTERNATIONALE

SAMI SWOI
Polskie sklepy spożywcze
93600 AULNAY SOUS BOIS
23, AV. ANATOLE FRANCE
Tel. 01 72 51 62 00
94200 IVRY SUR SEINE
44, RUE LENINE
Tel. 01 70 25 46 62
e-mail: sami.swoi@net.pl

Janosik
SINDBAD
Wylazdy z Francji do ponad
200 miast w Polsce
Rezerwacja telefoniczna:
01 40 20 00 80
01 44 69 30 80

**CENTRUM
STOMATOLOGICZNE
PRONY**
91, rue de Prony
75017 Paris
01 44 26 79 89
Mówimy po polsku

Karouna
Tel. 01 40 15 09 09

1050^{lecie}
**CHRZTU
POLSKI**

ZAMÓW GO JUŻ DZISIAJ

wypełniając kupon
zamieszczony
poniżej i wysyłając
go na adres redakcji
„Głosu Katolickiego”
263 bis, rue St-Honoré,
75001 Paris

W Kalendarzu znajdziesz także jego
wersja kieszonkowa (do wycięcia)!

KUPON zamówienia Kalendarza

Proszę o przesłanie mi polsko-francuskiego kalendarza „Głosu Katolickiego” na 2016 rok

Ilość egzemplarzy: _____ w cenie po **4,20 €** (z przesyłką **4,70 €**). RAZEM _____ €

Imię i nazwisko: _____

Telefon: _____

Adres: _____

Dołączam

☐ czek (dla „Voix Catholique”) ☐ gotówkę

* Redakcja „Głosu Katolickiego”: 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris
Tel. 01 55 35 32 31; 01 55 35 32 28; e-mail: vkat@sfr.fr

Telegram o... podpalaniu

Bo życie to bał jest nad bał, zwłaszcza w karnawale, albo... po zawale nierozległym. Więc marsz na... bał, bo to nowy rok, nowe rozdanie i takie tam... austriackie gadanie! Wybiła godzina, strześliły korki od szampana, huk jak pociski, jak z armat. Śmiech i tzy się miesza ją, i jazgot jakiegoś pismaka-wodzin, ja z demobilu, jak ze szczekaczki peerele. A wokół wciąż życzenia nowe, rewindyka, je różne i marzenia nasze, stare jak świat – Cjczyznę wolną... Pocatunki z dubeltówki i judaszowe gadzieniec, aż słychać brzęk srebrników, straszno! I poloneza czas zacząć, i orkiestra zaczyna, ale nietypowo, jakby z trwogą... „Pożegnaniem Cjczyzny”, Ogińskiego. A zza węgla jakiś reper obcy, a nowoczesny wtórny, przeklinając szpetnie po niemiecku... tutaj jest piekielko. ponoć. A to Polska przecież. Tymczasem: tańce, hulanka, swawola... ledwie karczmy nie rozawała, żęły: paru frazować Wieszczy – emigranta, nomen omen. Więc robi mi się trochę dziwno i bijno zarazem, bo znam, znam głos ten, to jest... Ciąg dalszy pomruków historii zagłuszył syk i śwąd bardzo rozbiłyskujących wokół ogni, póki co jeszcze sztucznych ogni – wszędzie gwiazdy i gwiazdki: czerwone, złote, wieloramiennie – na przemian, i idzie od nich tuma krwarwa. Kurzy się z rozgorączkowanych a tu por, ych ibów, a w oczach szarych, bez wyrazu, niebezpieczne błyski... Nie podał, kiedy zaczynało już świtać, na horyzoncie dostrzegłem w pewnej chwili jeszcze jakiegoś przebierańca śmiesznego na pozór, wypisz wymaluj... chochoł, jak z „Wesela”, co pisał w pionym i mylący się wciąż krokiem, jakby był na: por, ym kacu moralnym; a może to tylko muzyk się mylił... Nagle chochoł przebudził się i przjrzał na oczy, i zaczął rozpaczliwie krzyżeć: – Nie poćpaliście! Nie poćpaliście! Śniłem koszmar, że płonie, płonie stodoła, jak ta u Niemena, i po chwili ostatek mi się znowu ino sznur... Miłosierny, miej nas w swojej obronie! IO

– ZAWSZE CI MÓWIEM, ŻE MOŻEMY LICZYĆ NA NASZYCH PRZYJACIELI Z PLATFORMY. POWIEDZIELI WŁAŚNIE, ŻE NA NOWY ROK ZAPRZĘSTAJĄ NA 15 MINUT KAMPAINI NIEENAWIŚCI W SPÓDKACH PRZESZŁOŚCI...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Jesteśmy misjonarzami miłosierdzia – str. 5
- | Pyrrusowe zwycięstwo – str. 6
- | Głos katolicki wobec kryzysu klimatycznego – str. 8
- | Souvenirs, souvenirs – str. 11
- | Historia pewnych znajomości – str. 12

Na Nowy 2016 rok

Bogdan Usowicz

Wszystko wskazuje na to, że rok 2016 będzie dla Polaków rzeczywiście nowy.

Rządzące Prawo i Sprawiedliwość wszedł, co prawda do tej samej rzeki niechęci mediów, libertyńskich środowisk i zagrożonych końcem istnienia układów usadowionych jeszcze w 1989 roku, ale tym razem ta wysoka fala nienawiści powoduje szkody znacznie mniejsze. Niemal powszechny kłamor i medialny zgietk świadczą, że nowa władza narusza wiele interesów. Niby chodzi o zagrożenie demokracji, ale ma to sens tylko wtedy jeśliby uznać, że owa demokracja, czyli „lud” będący jej podmiotem, to beneficjenci zmian ostatniego ćwierćwiecza – banksterzy, warszawskie lemingi z rozmaitych korporacji, ludzie trzymający władzę, pieniądze, wywodzący się jeszcze z PRL demiurzy prowokacji ze służb specjalnych, cisi współwłaściciele gospodarki, pasyżnicze narośla polskiej wsi, czy korzystająca np. z niemieckiej łaski i berlińskich grantów innej maści Targo-

wica. Różnego typu fundacje, polskojęzyczne media, których właściciele czują się w obowiązku pouczać nadwiślańskich tubylców, brukselscy komisarze, czy też media zagraniczne, nie mogą przeboleć żadnego wybijania się Polaków na samodzielność.

Dla przykładu taki „Frankfurter Allgemeine Zeitung” ośmiela się pisać, że „demokracja w Polsce jest w niebezpieczeństwie”. Niejaki Reinhard Veser dodaje, że PiS Jarosława Kaczyńskiego nie ma mandatu wyborców na radykalną przebudowę państwa, które powinno się pilnie integrować z Unią. Autor stawia pytanie – „czy demokracja w Polsce jest w niebezpieczeństwie?” i jednoznacznie odpowiada – tak. Wg Vesera polski rząd „skoncentrował wszystkie siły na tym, by atakować władzę sądowniczą i media z oczywistym celem przejęcia nad nimi kontroli”.

ciąg dalszy na str. 13

Zaprenumeruj „Głos Katolicki”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____

Adres: _____

☐ Rok (56,60 €) ☐ Pół roku (30,30 €) ☐ Miesiąc (5 €)

☐ Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) ☐ PDF/e-mail (49,90 €)

Telefon: _____

☐ Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

LITURGIA SŁOWA

Uroczystość Objawienia Pańskiego

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Uwielbią Pana wszystkie ludy ziemi.

EWANGELIA

Mt 2,1-12

Słowa Ewangelii wg św. Mateusza

Gdy Jezus narodził się w Betlejem w Judei za panowania króla Heroda, oto Mędrcy ze Wschodu przybyli do Jerozolimy i pytali: „Gdzie jest nowo narodzony król żydowski? Ujrzeliśmy, bowiem Jego gwiazdę na Wschodzie i przybyliśmy oddać Mu pokłon”. Skoro ustyszał to król Herod, przeraził się, a z nim cała Jerozolima. Zebrał, więc wszyst-

kich arcykapłanów i uczonych ludu i wypytywał ich, gdzie ma się narodzić Mesjasz. Ci mu odpowiedzieli: „W Betlejem judzkim, bo tak napisał prorok: A ty, Betlejem, ziemio Judy, nie jesteś zgola najluch-
sze spośród głównych miast Judy, albowiem z ciebie wyjdzie władca, który będzie pasterzem ludu mego, Izraela”. Wtedy Herod przywołał potajemnie Mędrców i wypytał ich dokładnie o czas ukazania się gwiazdy. A kierując ich do Betlejem, rzekł: „Udajcie się tam i wypytujcie starannie o Dziecię, a gdy Je znajdziecie, donieście mi, abym i ja mógł pójść i oddać Mu pokłon”. Oni zaś wystuchawszy króla, ruszyli w drogę. A oto gwiazda, którą widzieli na Wschodzie, szła przed nimi, aż przysłała i zatrzymała się nad miejscem, gdzie było Dziecię. Gdy ujrzeli gwiazdę, bardzo się uradowali. Weszli do domu i zobaczyli Dziecię z Matką Jego, Maryją; upadli na twarz i oddali Mu pokłon. I otworzywszy swe skarby, ofiarowali Mu dary: złoto, kadzidło i mirrę. A otrzymawszy we śnie nakaz, żeby nie wracali do Heroda, inną drogą udali się do ojczyzny. □

Bądźmy misjonarzami Chrystusa

ks. Andrzej Łuszcz

Afiykańskie przysłowie mówi, że „nie umyjesz twarzy jednym palcem, potrzeba do tego cała ręka”. Do wypełnienia, jakże ważnego i pięknego dzieła mi, ji, potrzebna jest wspólnota ludzi. Tylko wspólnymi siłami można nieść dużo dobra, przybliżając Ewangelię Chrystusa na całym świecie.

Wspominając dziś w Kościele Mędrcy ze Wschodu uczą nas odwagi, pokory i wytrwałości w poszukiwaniu Jezusa, poznania Go po to, aby móc Go jeszcze bardziej ukochać. Magowie ze Wschodu, to pierwsi poganie, którzy znaleźli drogę do Pana. Złożyli Mu symboliczne dary: złoto dla króla, kadzidło dla kaptana, mirrę dla człowieka mającego umrzeć.

Dzisiejsza Uroczystość Objawienia Pańskiego jest jednym z najstarszych i największych świąt ku czci Chrystusa. W naszej, polskiej tradycji uroczystość tę nazywa się Świętem Trzech Króli. Święto dzisiejsze nosi też nazwę Epifanii i oznacza „objawienie się” Chrystusa wszystkim narodom, których symbolem są Mędrcy ze Wschodu. Dzisiejsza uroczystość pomaga nam zrozumieć powszechny cel i znaczenie narodzin Zbawiciela. Syn Boży, stając się człowiekiem w tonie Maryi, przyszedł na świat nie tylko dla narodu Izraela, reprezentowanego przez pasterzy betlejemskich, ale także dla całej ludzkości. Zapowiadał to prorok Izajasz: „I pójdą narody do Twojego światła, królowie do blasku Twojego wschodu... Wszyscy oni przybędą ze Saby, ofiarują złoto i kadzidło, nucąc radośnie hymny na cześć Pana” (Iz 60,6). Kościół dzisiaj zaprasza nas do modlitwy i refleksji nad postępowaniem Mędrców, nad ich wytrwałą poszukiwaniem

Mesjasza i powrotem do swoich ojczyzn (por. Mt 2,1-12). Pamiętajmy dzisiaj szczególnie o działalności misyjnej Kościoła oraz wspomaganiu tych, którzy niosą orędzie Chrystusa aż po krańce świata.

Chrystusowy nakaz: „Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody” (Mt 28,19) nadal pozostaje nagłym zadaniem. Trzeba, abyśmy całym sercem włączali się w misyjny trud Kościoła. Bądźmy misjonarzami Chrystusa także poprzez modlitwę, ofiarowanie swych cierpień, świadectwo życia. Przypomnijmy o tym papież Franciszek w Rio de Janeiro, zachęcając do ewangelizacji: „Idźcie, nie bójcie się, aby służyć”. W wymiarze duchowym wszyscy jesteśmy misjonarzami. Ofiarujemy więc dziełu ewangelizacji dar naszej modlitwy, od której Chrystus uzależnił powodzenie misji Kościoła. Módlmy się żarliwie, by w każdym zakątku świata była głoszona Ewangelia. Prośmy Boga, aby objawianie światu Jezusa Chrystusa, jedynego Odkupiciela człowieka, odbywało się bez przeszkód i w prawdziwym pokoju.

Myślą i sercem obejmujemy wspólnoty chrześcijańskie żyjące na wszystkich kontynentach. Pragniemy wspierać zwłaszcza te, które przeżywają trudności oraz dni próby. Pamiętajmy o tych, którzy nie poznali jeszcze światła Ewangelii i nie doświadczyli bezgranicznej miłości Zbawiciela. Wyrażamy naszą solidarność z cierpiącymi prześladowania ze względu na wiarę w Chrystusa (...).

O tym, że „cały Kościół jest misyjny” przypominają nam także uczestnicy Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci. Na całym świecie, 6 stycznia, dzieci należące do tego Papieskiego Dzieła łączą się w modlitwie i przebrane w stroje symbolizujące 5 kontynentów, stają się kołędnikami misyjnymi, a zebrane w tym czasie ofiary przekazują swoim rówieśnikom z krajów misyjnych. Mali kołędnicy naśladując Trzech Króli, pukają do naszych

domów, prosząc o datek dla dzieci z Madagaskaru oraz dla wszystkich innych z krajów misyjnych. Chrystus daje nam dzisiaj możliwość obdarowania Go w tych, którzy są biedni i potrzebujący. On nas zapewnia, że: „Wszystko cokolwiek uczyniliście jednemu z tych braci najmniejszych, Mnieście uczynili” (Mt 25,40).

Aktualnie posługuje na misjach 2040 polskich misjonarzy i misjonek. Przebywają oni w 97 krajach wszystkich kontynentów. Opuścili swoje domy rodzinne, wspólnoty zakonne i diecezje, aby wśród wielu trudności i przeszkód dzielić się skarbem wiary i służyć najuboższym z ubogich (...).

Abym jeszcze bardziej rozbudzić wśród dzieci i młodzieży zapał misyjny, a tym samym pragnienie niesienia pomocy potrzebującym – 11 czerwca 2016 r. będzie zorganizowany w Zamościu na Rynku Wielkim Diecezjalny Kongres Misyjny, pod hasłem „Misjonarz to każdy z nas”. Zrodził się także pomysł Misyjnej Mapy Diecezji, czyli podziału jej na kontynenty, powołanie rejonowych koordynatorów, którzy uwrażliwiliby w parafiach regionu na misyjność Kościoła, zwracając uwagę na problemy ludzi mieszkających na terenach misyjnych.

Misjonarze oraz misjonek poprzez swoją postać stają się znakiem nadziei dla opuszczonych, sierot, starców, bezdomnych. Są dla nich tą gwiazdą, która oświeca drogę do Chrystusa. By prowadzić wspaniałe dzieła ewangelizacyjne, potrzebują naszego wsparcia duchowego i materialnego. Wszyscy możemy im pomóc świadcząc o Chrystusie. Naszym zadaniem jest spłatenie, poprzez modlitwę, ofiarowanie cierpień, pomoc materialną oraz świadectwo życia długu wdzięczności za skarb naszej wiary (...).

W imieniu wszystkich polskich misjonek i misjonarzy oraz tych, którzy przygotowują się do wyjazdu na misję, składam serdeczne „Bóg zapłać” za modlitwę i ofiarności. □

s. Daria i s. Daniela w par. Buśno

Dzień Pomocy Misjonarzom – Uroczystość Objawienia Pańskiego – 6 stycznia 2016 r.

Jesteśmy misjonarzami miłosierdzia

Dzisiaj Kościół za nas, a myśmy wraz z Mędrkami przeżyli drogę do Betlejem. Byśmy oddali pokłon Dzieciątku, w którym Bóg oł jawił światu swą nieskończoną miłość. Idąc za światłem Gwiazdy, która przewodzi naszym poszukiwaniom Zbawcy, docieramy do Betlejem – „Domu Chleba”, gdzie Bóg karmi nasze serca radością ze spotkania z Chrystusem, Jego prawdą i miłością.

Tajemnica Objawienia Pańskiego mówi, że Chrystus pragnie zbawienia wszystkich ludzi. Przychodzi nie tylko do Narodu Wybranego, ale do każdego człowieka, gdyż jak uczy św. Piotr Apostoł: „On jest Panem wszystkich” (Dz 10,36). Powołanie do wiary i zaproszenie do budowania królestwa Bożego ma charakter powszechny. Pan kieruje je do wszystkich ludzi, bez względu na ich narodowość, status społeczny i ekonomiczny, wykształcenie czy władzę, jaką posiadają. Obecnie na ziemi jest nas już ponad 7 miliardów, i Chrystus pragnie obdarzyć nas wszystkich swą miłością i prawdą. To pragnienie Zbawiciela oraz fakt, że ponad 5 miliardów ludzi nie słyszało o Nim, przynagla nas do ewangelizacji i dawania świadectwa wiary.

Nasze spotkanie z Jezusem, który jest „światłością świata”, przeżywamy w czasie Nadzwyczajnego Jubileuszu Miłosierdzia. Ogłaszając go, papież Franciszek zauważył: „Bóg nie ogranicza się do potwierdzenia swojej miłości, ale czyni ją widoczną i namacalną. Miłość nie może być przecież abstrakcyjnym słowem. Z samej swej natury jest ona konkretnym życiem: to intencje, zachowania, postawy, które przyjmuje się w codzienności. Miłosierdzie Boga jest Jego odpowiedzialnością za nas. On czuje się odpowiedzialnym, to znaczy: pragnie naszego dobra i chce nas widzieć szczęśliwymi, napełnionymi radością i pokojem. Na teże właśnie długości fali powinna zostać dostrojona i zorientowana miłość miłosierna chrześcijan” – (*Misericordiae Vultus*).

Świadcami miłosierdzia Bożego we współczesnym świecie są misjonarki i misjonarze: kaptani fideidoniści, zakonnicy i zakonnice oraz wierni świeccy. Już w 97 krajach świata, na wszystkich kontynentach, misjonarki i misjonarze z Polski,

w liczbie 2040 osób, głoszą Ewangelię i tworzą wspólnoty uczniów Chrystusa. Dzielą się z tymi, którzy nie słyszeli jeszcze o Chrystusie, dzielą się swą wiarą poprzez słowo i świadectwo życia oddanego dziełom miłosierdzia: To oni, z wielką ofiarnością i poświęceniem służą ubogim i potrzebującym pomocy, chorym, starszym, ofiarom konfliktów zbrojnych, odrzuconym przez innych i skrzywdzonym. Poprzez dzieła miłości chrześcijańskiej, misjonarze odbudowują w nich nadzieję i pomagają przetrwać trudne chwile. Mówią o Bogu, a jeszcze bardziej ukazują Go poprzez miłość, którą potwierdza ich słowo i czyni je wiarygodnym. Misjonarki i misjonarze są naszym Gwiazdą Betlejemską, która płonąc w nocy nędzy, ubóstwa i zapomnienia współczesnego świata, prowadzi nowe pokolenia do Chrystusa, jedynego Zbawiciela świata.

Dzisiejszą Uroczystość Objawienia Pańskiego obchodzimy pod hasłem: „Jesteśmy misjonarzami miłosierdzia”. Przypominamy sobie, że nie tylko misjonarze lub jakaś inna grupa duchownych albo świeckich w Kościele, ale my wszyscy mamy być Gwiazdą Betlejemską, która oświeca innym drogę do Chrystusa, dając Mu świadectwo poprzez dzieła miłości bliźniego. On pragnie postugiwać się nami. Poprzez nas chce budować swe królestwo w sercach ludzi.

Na mocy chrztu świętego i bierzmowania czyni nas uczniami – misjonarzami. I chociaż nie wszyscy możemy opuścić nasze domy, wspólnoty i codzienne zajęcia, by udać się do krajów misyjnych, by tam ewangelizować, to wszyscy możemy wypełnić nasze powołanie misyjne i stać się współpracownikami misjonarzy. W jaki sposób? IV Krajowy Kongres Misyjny, który przeżywalismy w Polsce w dniach

Jeśli chcecie Państwo złożyć ofiarę na misję oto dane bankowe:

The Missionary Commission of the Polish Bishops Conference – ul. Byszewska 1, 03-729 Warszawa.

**Account: PEKAO S.A. I O/Warszawa
PL 06 1240 1037 1111 0000 0691 6772;
Swift (BIC): PKOPPLPW „Ofiara na misję”**

12-14 czerwca 2015 r. przypomniał nam, że możemy pomagać poprzez naszą modlitwę za misje, ofiarowanie cierpień, niedostatków życiowych w intencji misjonarzy. Możemy pomagać wszyscy: maluchy zrzeszone w Papieskim Dziele Misyjnym Dzieci, które dzisiaj kolędują i zbierają środki na pomoc dla swych rówieśników na Madagaskarze, młodzież zaangażowana w grupach misyjnych i dorośli. W wielu miejscowościach w Polsce wyruszają Orszaki Trzech Króli. Dołączmy do Mędrków, by oddać pokłon Chrystusowi i innych prowadźmy do Niego.

ciąg dalszy na str. 11

WATYKAN | Drzwi Jubileuszowe otwarte w każdej diecezji świata. Przewodniczący Papieskiej Rady ds. Krzewienia Nowej Ewangelizacji, która odpowiada za organizację Jubileuszu, poinformował, że choć nie prowadzi się dokładnych obliczeń, to można powiedzieć, iż na całym świecie otwarte około 10 tys. Drzwi Świętych. W polskich diecezjach, na mocy dekretów biskupów diecezjalnych, przywilej utworzenia Bramy Miłosierdzia otrzymało ok. 500 świątyń. Najwięcej, bo aż 49, w archidiecezji poznańskiej, a 36 w diecezji warszawsko-praskiej. Świątynie, w których stanęły Bramy Miłosierdzia, zwane są kościołami miłosierdzia. To miejsca, w których uzyskać można odpust zupełny dla siebie lub za wiernych zmarłych.

KRAKÓW | Plejada gwiazd Ambasadorami ŚDM! Nazwiska ponad 30 oficjalnych Ambasadorów ŚDM, którzy będą promować Światowe Dni Młodzieży Kraków 2016 w mediach, ale też w swoich środowiskach i podczas spotkań z młodzieżą, zostały ogłoszone

15 grudnia w Filharmonii Krakowskiej. Ambasadorzy Światowych Dni Młodzieży to osoby wywodzące się z różnych środowisk. Wśród zaszczytnego grona znaleźli się m.in. aktorzy (Radosław Pazura czy Maciej Musiał), muzycy (Patrycja i Grzegorz Markowscy, Łukasz i Paweł Golcowie, Muniek Staszczyk czy Darek Malejonek), dziennikarze (Przemysław Babiarczy i Brygida Grysiak-Ciesiołkiewicz), duchowni (bp Rafał Markowski, ks. Jan Kaczkowski), sportowcy (Jerzy Dudek czy Mateusz Ligocki) oraz podróżnicy (Marek Kamiński i Jan Mela). Jak podkreślił obecny na spotkaniu kard. Stanisław Dziwisz najważniejsze w byciu Ambasadorem ŚDM 2016 jest godne reprezentowanie toczących się przygotowań do Światowych Dni Młodzieży w Krakowie. „Chodzi o przekazywanie myśli, tego, na czym nam zależy. Aby do młodzieży skutecznie dojść z istotnymi treściami, bo przecież właśnie one zostaną w sercach i umysłach po zakończeniu tego wielkiego święta młodych” – ocenił.

Pyrrusowe zwycięstwo

To było do przewidzenia, iż Francuzi, naród w gruncie rzeczy choć leniwy to jednak bardzo pragmatyczny, zmobilizują się i w drugiej turze ośprawią z kwitkiem Marine Le Pen, jej partnera i jej siostrzenicę, by Frontu Narodowego nie dać puścić do władzy.

To nawet nie trzeba było budować socjalistyczno-prawicowej tamy by wyhamować lawinę ekstremy. Dowodem na to jest rozwój sytuacji w nowym, ogromnym regionie Szampanii, Ardenach, Alzacji i Lotaryngii, gdzie kandydat Frontu Narodowego (polityk o polskich korzeniach, do których się nie chce przyznawać) przegrał z politykiem reprezentującym Republikańską opozycję wyrastającą z tradycji neo-gaullistowskich. Na północy w Nord Pas de Calais i w Pikardii sytuacja wyglądała nieco inaczej, bo to rejony są mocno dotknięte bezrobociem. Co więcej „dżungla” w Calais swoje robi dla kształtowania opinii na temat imigrantów. Socjologowie najpierw się wzdrygali przed przyznaniem się do tego, iż tragedia 13-stego listopada, kiedy to w zamachach terrorystycznych w Paryżu zginęło 130-ści osób, miała wpływ na poglądy polityczne elektoratu w pierwszej turze wyborów regionalnych. Potem jednak zaczęli przyznawać, że istnieje związek między tym co się działo przy urnach i w Bataclanie. Stąd o ile uparty jak osioł kandydat socjalistów w Ardenach nie chciał się podporządkować dyscyplinie partyjnej i twierdził, że on jako „ideowy lewicowiec” nie ustąpi by jego elektorat mógł wesprzeć Republikanów, o tyle na północy bez głosów socjalistów kandydatowi demokratycznej prawicy nie udało się wygrać. Argumenty tamtejszych mieszkańców, w tym młodzieży wyjaśniające dlaczego swoje głosy oddali na Front Narodowy były przekonujące na tyle, iż usłyszano je nawet w Paryżu, na wysokich stopniach władzy. W rejonie Lille powtarzano, iż Marine

Le Pen interesuje się tamtejszymi mieszkańcami. Że widać, iż jej naprawdę na tym zależy. Przekonywano, że Front Narodowy nie jest partią ekstremy, bo on chce tylko przywrócić granice, zamknąć je przed imigracją, wyprowadzić Francję z Schengen i ze strefy wspólnej waluty. Ktoś dorzucił, „że może kultura francuska nie jest najwspanialsza na świecie, ale to jest jego kultura, a Marine Le Pen chce jej bronić”. Skoro broni jego kultury to broni i jego. To, że chce przy tym rozmontować Europę, to już jest mniejsze zło, bo najważniejsza bliska ciętu koszula, czyli to co dzieje się dookoła, ewentualnie dwie przecznice dalej. Umknęło uwadze i to, że jej plany oznaczają finansową katastrofę Francji, której gospodarka zostanie cofnięta do lat 80-tych. Ludzie zapomnieli ile dobrodziejstwa płynie z tej biurokratycznej wieży w Brukseli. I pieniędzy. To dzięki temu francuskie rolnictwo nie leży na łączce i nie kwiczy przywalone nadmiernymi opłatami opiekuńczego państwa i ledwo zipiące pod lawiną spadających cen na produkty rolne. Francuskie pomidory nie dałyby rady w konkurencji z hiszpańskimi, francuskie wina z tymi z Młodego Świata – z Ameryki Południowej, a niebawem pewnie schabowego jedlibyśmy Made in China. Mechanizm psychologiczny takiego zwrotu w stronę konserwatywnej i ksenofobicznej prawicy jest prosty. Ludzie chcą zmiany dla zmiany. Tradycyjne partie – socjaliści i demokratyczna prawica nie są w stanie przynieść znaczących reform, takich by odczuwałby je na własnej skórze przeciętny zjadacz bagietki, w bereciku z antenką na głowie i by widział ją gotym okiem, miał ją – tę zmianę – na dłoni. Tymczasem zamiast tego dookoła puszą się „tęczowe misie”, które głaszczą po główkach i brzuskach wszystkich na prawo i na lewo w imię wydumanego poczucia winy za kolonializm. Gdy Ryszard Kapuściński dostał nagrodę na festiwalu podróżniczym w Saint Malo w Bretanii, jeden z tamtejszych krytyków powiedział, że nigdy żaden Francuz by takiej książki jak „Heban”, z taką otwartością mówiącej o Afryce, nie napisał. Mało tego nawet nie ośmieliłby się tak pomyśleć, bo mu na to polityczna poprawność

Z KRAJU

- Dwudniową wizytę na Ukrainie złożył prezydent Duda. Suwerenność i niepodległość Ukrainy uznał za sprawę kluczową także dla Polski. Prezydent złożył też wieńce na Polskim Cmentarzu Wojennym w podkijowskiej Bykowni. Spoczywa tam prawie 3,5 tys. polskich ofiar zbrodni katyńskiej.
- Prezydent Andrzej Duda w Gdyni na obchodach 45. rocznicy Grudnia 70 mówił m.in. o wstydzie za III RP, w której komunistycznych bandytów nazywano ludźmi honoru i dodał – „przyklekam w pamięci i hołdzie o wszystkich tych, którzy polegali, zostali ranni, cierpieli, byli prześladowani przez całe lata i nigdy nie doczekali się od III Rzeczypospolitej elementarnej sprawiedliwości, sprawiedliwości na poziomie prawnym, sprawiedliwości na poziomie państwowym. III RP nie zdała egzaminu sprawiedliwości, uczciwości, elementarnej przyzwoitości”. Prezydent mówił też o smutnym bilansie grudnia 70 – stocznia nie istnieje, „oprawcy odeszli bezkarnie”.
- „Musimy się zastanowić, czy ideały, za które górnicy w 1981 roku oddali życie, nie zostały gdzieś po drodze zagubione; my ich testament musimy wypełnić” – stwierdziła z kolei premier Beata Szydło w Katowicach podczas obchodów 34. rocznicy pacyfikacji kopalni Wujek.
- 47 osób, w tym 11 pośmiertnie otrzymało w Katowicach Krzyże Wolności i Solidarności, przyznane przez Prezydenta za działania w opozycji w czasach dyktatury komunistycznej 1956–89. Wśród odznaczonych znaleźli się górnicy zabici i ranni w czasie

pacyfikacji KWK „Wujek” 16 grudnia 1981 r.

- Premier Beata Szydło w wystąpieniu TV do Polaków: „Tym, którzy głośno dziś krzyczą, nie chodzi o demokrację. Tu chodzi o obronę własnych pozycji i wpływów. Ten krzyk to nie troska o prawa obywatelskie, ale obrona lobby banków i zagranicznych korporacji. Tych wszystkich grup interesu, które przez ostatnie osiem lat bogaciły się kosztem Polaków. To był dla nich złoty wiek, ale ten wiek właśnie się skończył”.
- PiS przeprowadzał nowelizację ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, która miała naprawić skomplikowaną sytuację wokół tego organu. Zgodnie z projektem PiS, Trybunał Konstytucyjny co do zasady ma orzekać w pełnym składzie, a orzeczenia mają zapadać większością 2/3 głosów (wcześniej zwykłą większością). Projekt przewidywał też wykreślenie przepisu stanowiącego, że siedziba TK znajduje się w Warszawie.
- PiS proponuje zmiany dotyczące Senatu. Na 100 senatorów, 10 byłoby przedstawicielami Polonii i Polaków z zagranicy.
- W Warszawie odbywały się marsze przeciw rządowi PiS organizowane przez tzw. Komitety Obrony Demokracji i Petru z Nowoczesnej oraz popierające rząd. Wg urzędników miasta podobno były zbliżone liczbowo (ok. 50 tys. osób), wg źródeł policyjnych marsz PiS był dwukrotnie liczniejszy. Niezależnie od szacunków liczbowych, trzeba przyznać, że Petru... się wykosztował (szef Nowoczesnej miał za udział w swoim pochodzie płacić).

- Protest Ruchu Kontroli Wyborów i Krucjaty Różańcowej odbywał się też pod siedzibą „Gazety Wyborczej”. Odmówiono modlitwę z egzorcyzmami. Redakcja odpowiedziała puszczaniem głośnej muzyki, która miała zagłuszyć modlitwy.
- Papież Franciszek przyjął rezygnację abp. Józefa Michalika z funkcji metropolity przemyskiego. Arcybiskup będzie pełnił swój urząd do czasu osiągnięcia wieku emerytalnego w kwietniu 2016 roku i wyznaczenia następcy.
- Marszałek senior, poseł Ruchu Kukiz'15 Kornel Morawiecki poinformował o powołaniu Centrum Ścigania Zbrodniarzy Komunistycznych i Faszystowskich. Celem Centrum ma być ujawnianie oraz stawianie przed sądem osób odpowiedzialnych za zbrodnie popełnione przez służby państwowe w okresie PRL, a zwłaszcza osób, które nadal pełnią funkcje publiczne.
- MON dokonało wymiany personelu w Centrum Ekspertkim Kontrwywiadu NATO w Warszawie. W czasie nocnej akcji Służby Kontrwywiadu Wojskowego b. już szef centrum płk Dusza wezwał... policję.
- Sala Kolumnowa w gmachu Kancelarii Prezesa Rady Ministrów otrzymała imię legendy Solidarności Anny Walentynowicz.
- Ludzie kultury i nauki Krakowa apelują do prezydenta RP Andrzeja Dudy o utworzenie Muzeum Książąt Czartoryskich. Od lat 50. Muzeum Czartoryskich wchodzi w skład Muzeum Narodowego w Krakowie, a od pięciu lat trwa tam remont. □

nie pozwala. Tak jak koń ma klapki na oczach, by nie widział tego co się dzieje po bokach, tak „tęczowe misie” głaszczą wszystkie nieroby, obiboki, którym się nie chce chodzić do szkoły i pracować. No i potem jest tak, że ci oszałeli fanatycy, ogtupieni narkotykami, wysadzają się w powietrze obwiązani pasami z materiałami wybuchowymi, wymyślonymi przez pewnego Niemca pod koniec XIX wieku a rozpropagowanymi wśród palestyńskich terrorystów przez radzieckich towarzyszy w imię typowej dla Rosji polityki siania zamętu gdzie się da. A gdy bliżej przyjrano się pochodzeniu owych kamikadze, to okazało się, że są wychowani w Brukseli i we Francji. A zatem dla przeciętnego wyborcy Marine Le Pen ma rację. Robi wrażenie, że i ona i jej siostrzenica Marion Marechal Le Pen zdobyły w swoich regionach po 40 procent. Tyle tylko, że to jest 40% z mniej niż połowy uprawnionych, bo większość ruszyła do urn dopiero w drugiej turze. Ale swoje ten „protest przy urnach” w pierwszej odstonie zrobił. Chociaż tyle, że demokratyczne partie skrzyknęły się nazajutrz po wyborach by „coś” zrobić i były premier Raffarin i obecny Valls doszli do wniosku, że należy zjednoczyć siły w walce z bezrobociem. Bo im ono wyższe tym większe pole do popisu dla populizmu. Oczywiście taka wspólna praca pozytywna socjalistów i Republikanów nie może się podobać wszelkiej maści lewakom, ekologom, co to są jak arbuz – na zewnątrz zieloni a w środku czerwoni czy części prawicy. Bo to są tacy, dla których przede wszystkim liczy się istniejący stan rzeczy i to ma większe znaczenie niż to, że do władzy dojdą oszołomi, którzy będą deptać prawa konstytucyjne. Najbardziej trafną diagnozę postawiło katolickie „La Croix”, które napisało, że w tych wyborach nie ma zwycięzców, w nich nikt nie wygrał. Bo też na nich sprawa się nie kończy. Wybory regionalne to dopiero przystawka. Uwertura do wielkiego koncertu jakim jest wyścig do fotela w Pałacu Elizejskim, a Marine Le Pen ma znakomitą pozycję w blokach startowych. □

Marek Brzeziński

ZE ŚWIATA

- Papież Franciszek podczas Mszy św. w bazylice św. Jana na Lateranie otworzył Drzwi Święte, co było symbolicznym aktem związanym z inauguracją Roku Świętego.
- Republikańskie b. prezydenta Sarkozy'ego zwyciężyły w 7 z 13 regionów Francji, a rządząca Partia Socjalistyczna w 5. Front Narodowy, na skutek „republikańskich zapór” lewicy i wycofania list tej formacji w regionie Płaca i Nord-Pikardii, nie wygrał nigdzie. Dwudniowy szczyt UE w Brukseli poświęcono problemowi brytyjskich żądań, od których spełnienia zależeć może pozostanie Wielkiej Brytanii w Unii. Drugim tematem obrad był kryzys migracyjny.
- Sąd w Kijowie zakazał działalności Komunistycznej Partii Ukrainy (KPU).
- Ukraiński rząd zatwierdził rozporządzenie o ograniczeniu handlu z okupowanym przez Rosję Krymem.
- Putin podpisał dekret o wstrzymaniu od 1 stycznia 2016 r. funkcjonowania umowy o strefie wolnego handlu w odniesieniu do Ukrainy.
- Szeffowie państw i rządów podczas szczytu unijnego dyskutowali m.in. kontrowersyjny pomysł dotyczący umożliwienia nowej europejskiej straży granicznej, „w sytuacjach zagrożenia dla funkcjonowania strefy Schengen”, działań na terenie państwa członkowskiego nawet bez jego... zgody. Polsce, która jest przeciwna temu pomysłowi, grożono wyprowadzeniem z Warszawy unijnej agencji ochrony granic – Frontexu. Pomysł powołania

- straży granicznej UE popierają Niemcy, Włochy i Francja, przeciw są m.in. Polska, Węgry i Hiszpania, które bronią suwerenności swoich krajów.
- Norweska premier Erna Solberg powołała w Sylvi Listhaug z antyemigranckiej Partii Postępu na stanowisko ministra ds. integracji. Listhaug zapowiada zmniejszenie napływu uchodźców do Norwegii.
- Burmistrz Berlina Mueller przyznał, że arabskie grupy przestępcze są problemem dla władz miasta, zapewnił jednak, że w stolicy Niemiec nie ma stref „wyjętych spod prawa”. Jednak przyznał, że w mieście rzeczywiście istnieją „formy równoległego wymiaru sprawiedliwości”, polegające na „próbach rozstrzygnięcia sporów między zwaśnionymi rodzinami we własnym gronie, z pominięciem struktur państwowych”. W kilku dzielnicach Berlina – Kreuzbergu, Neukoelln, Moabicie i Weddingu – panuje atmosfera strachu spowodowana działalnością arabskich gangów.
- Czeski rząd zgodził się na udzielenie azylu 153 irackim chrześcijanom, którym w kraju zagrażają dżihadysty z Państwa Islamskiego.
- Finlandia będzie domagała się zwolnienia jej z niektórych zapisów planowanych przez Unię ograniczeń w używaniu broni palnej. W reakcji na zamachy terrorystyczne w Paryżu, w listopadzie zginęło 130 osób, Komisja Europejska zaproponowała samobójczy pomysł zaostrzenia przepisów dotyczących obrotu bronią palną i jej używania.
- Thomas Fabius, syn francuskiego MSZ, został

- zatrzymany w ramach śledztwa dotyczącego fałszerstw, oszustw i prania brudnych pieniędzy.
- Prezydent Putin na dorocznej konferencji prasowej w Moskwie oświadczył, że „Rosja nigdy nie mówiła, iż na Ukrainie nie ma Rosjan, którzy wykonują określone zadania wojskowe”.
- Dowódca rosyjskich strategicznych wojsk rakietowych gen. Karakajew oznajmił, że rosyjskie pociski będą w stanie przełamać budowaną przez USA tarczę antyrakietową. Moskwa uważa ten projekt za zagrożenie dla swego bezpieczeństwa.
- NATO oficjalnie rozpoczęło działalność bazy wojskowej Deveselu w Rumunii. Dowództwo w bazie będzie sprawować marynarka wojenna USA, a baza jest częścią tarczy antyrakietowej.
- Turcja zajęła 27 statków handlowych pływających pod rosyjską banderą za brak odpowiednich dokumentów wymaganych międzynarodowymi przepisami o ruchu na Morzach Czarnym i Śródziemnym. Wcześniej Rosjanie zatrzymali za podobne przewinienia osiem statków tureckich.
- Trump ma dużą przewagę w wyścigu o nominację Republikanów na prezydenta. Problem w tym, że ze względu na jego radykalizm, sondaże przewidyują porażkę republikanina z demokratką Clinton.
- Kobieta-generał Diana Holland obejmuje 1 stycznia stanowisko rektora słynnej Akademii Wojsk Lądowych USA w West Point.
- Pastor z Kanady, który pojechał z misją humanitarną do Korei Północnej, został skazany na dożywotnie ciężkie roboty za „działalność wywrotową”. □

Głos katolicki wobec kryzysu klimatycznego

Wywiad z o. Stanisławem Jaromi OFMConv, uczestnikiem szczytu klimatycznego w Paryżu.

- Jest Ojciec... „synem” św. Franciszka, może kilka słów o sobie?

Jestem księdzem od 25 lat, franciszkaninem z prowincji krakowskiej, mam doktorat z filozofii nauki z KUL i pracuję w Krakowie jako wykładowca akademicki, ale również od lat angażuję się w chrześcijańską edukację ekologiczną i publicystykę prezentującą franciszkański wymiar ekologii. Przez wiele lat byłem w zakonie koordynatorem ds. sprawiedliwości, pokoju i ochrony stworzenia, od kilkunastu lat szefuję Ruchowi Ekologicznemu św. Franciszka z Asyżu – REFA a od 4 lat naszemu portalowi ŚwiętoStworzenia.pl. Interesuję się sprawami dialogu pomiędzy nauką i wiarą, kulturą i duchowością, chrześcijańską wizją świata i różnymi nurtami filozofii.

Co Ojca sprowadziło do Paryża?

W Paryżu uczestniczyłem w pierwszym tygodniu obrad szczytu klimatycznego ONZ jako obserwator. Mam wrażenie, że właśnie tutaj świat próbuje się zmierzyć z dwoma najtrudniejszymi wyzwaniem współczesności: kryzysem spotecznym

związanym z licznymi uchodźcami w bogatych krajach oraz z kryzysem ekologicznym i gospodarczym związanym ze skutkami zmian klimatycznych. Obie sprawy, czy nam się to podoba czy nie, dotyczą nas wszystkich. Obie są trudne i skomplikowane. W obu też (trzeba to jasno powiedzieć) stanowisko świata polityki i biznesu różni się od stanowiska Kościołów chrześcijańskich.

Po co taki show?

W mediach może to wyglądać na show, ale na sali obrad czy przy stole negocyjnym to ciężka praca wypracowania porozumienia wiążącego dla prawie 200 krajów świata. Porozumienia, które pomoże powstrzymać skutki zmian klimatycznych, a którego wdrażanie trzeba sfinansować. Widząc sprzeczne interesy i lobbying licznych uczestników szczytu widać, jak trudne jest to zadanie. Ale gdyby to było łatwe, byłoby łatwe! Chcę też podkreślić, że uważam, że zawsze lepiej i taniej jest spotkać się i dogadać... Jakie mamy inne metody? Rozwiązanie wzajemnych napięć poprzez metody wojskowe

jest dużo kosztowniejsze i załatwiającej jedno niszczy wszystko.

Jak połączyć ekologię z etyką?

Jan Paweł II już wiele lat temu zauważył, że współczesny kryzys gospodarczy czy ekologiczny jest tak naprawdę kryzysem moralnym. Doprowadziły do niego chciwość i bezwzględność w relacji do słabszych oraz w eksploatacji zasobów świata. Trzeba mieć świadomość, że problemy ekologiczne świata to wiele wzajemnie powiązanych tematów dotyczących poli-

Apel Prezydium KEP

Wzajemne przebaczenie i darowanie win w Roku Miłosierdzia

„Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią” (Mt 5, 7)

Papież Franciszek ustanowił w całym Kościele katolickim Nadzwyczajny Rok Miłosierdzia. Jego obchody rozpoczęły się 8 grudnia 2015 roku, a zakończyą 20 listopada 2016. Przez cały ten okres będziemy kontemplować tajemnicę miłosierdzia Bożego. Papież uznał, że w czasach, w których jesteśmy przyzwyczajeni do złych wiadomości i największych okrucieństw, świat potrzebuje odkrycia, że Bóg jest miłosiernym Ojcem. W sposób szczególny swoje miłosierdzie Bóg potwierdził nam w Chrystusie przez zbliżenie się do nas i zamieszkanie między nami – przez to, że „do końca nas umiłował” (por. J 13, 1). W Piśmie Świętym, zwłaszcza w Starym Testamencie, miłosierdzie oznacza, bowiem przede wszystkim wierność Boga względem Jego ludu i wobec zobowiązań wynikających z przymierza – pomimo ludzkiego nieposłuszeństwa. Rok Miłosierdzia jest nam dany po to, aby oprócz łagodnego dotyku przebaczenia Boga doświadczyć w naszym życiu także Jego obecności obok nas i Jego bliskości i aby odkryć, iż Miłosierdzie Boże może być dla nas źródłem radości, ukojenia i pokoju.

Wezwanie do życia miłosierdziem oznacza przede wszystkim dążenie do

przebaczenia i pojednania: do przebaczenia zniewag, porzucenia żalu, złości, przemocy i zemsty. Przebaczenie stanowi siłę, która przywraca nam nowe życie i dodaje odwagi, aby patrzeć w przyszłość z nadzieją. Życie miłosierdziem oznacza również powstrzymanie się od potępienia bliźnich. „Nie sądźcie, a nie będziecie sądzeni; nie potępiajcie, a nie będziecie potępieni; odpuszczajcie, a będzie wam odpuszczone” (Łk 6, 37–38). Jeśli nie chcemy zostać potępieni przez Boga, nie możemy stawiać się sędzią brata czy siostry. Nie sądzić i nie potępić znaczy również umieć dostrzec to dobro, które kryje się – być może bardzo głęboko – w każdej osobie.

Rok Miłosierdzia jest czasem sposobnym do zmiany dotychczasowego stylu życia. Do nawrócenia są wezwani szczególnie ci, którzy znajdują się daleko od łaski Bożej. Właśnie im w sposób szczególny Bóg pragnie ofiarować swoje przebaczenie. Nie ma takiego grzechu, którego w swoim miłosierdziu nie mógłby On przebaczyć, o ile człowiek o to prosi i pragnie się nawrócić.

Doświadczając miłosierdzia, człowiek w innym świetle zaczyna postrzegać Boga,

a następnie drugiego człowieka. Trzeba jednak najpierw doświadczyć miłości Boga, która najpełniej objawia się w miłosierdziu. W Roku Świętym katolicy wezwani są do tego, aby w codzienności żyć miłosierdziem. Powinni być szczodrzy dla wszystkich, wiedząc, że również Bóg wielkodusznie udziela nam swojej dobroci. Mają otworzyć serca na tych wszystkich, którzy żyją na peryferiach egzystencjalnych, często w sposób dramatyczny stwarzanych przez współczesny świat. Nie powinni wpadać w obojętność wobec potrzebujących ani w przyzwyczajenie, które usypia ducha, ani też w cynizm, który go niszczy. Mają otworzyć oczy, aby dostrzec biedę świata i rany tak wielu braci i siostr pozbawionych przynależnej im godności. Kościół wzywa do praktyki uczynków miłosierdzia zarówno względem ciała (głodnych nakarmić, spragnionych napoić, nagich przyodziać, podróżnych w dom przyjąć, więźniów pocieszać, chorych nawiedzać, umarłych pogrzebać), jak i do uczynków względem duszy (grzesznych upominać, nieumiejętnych pouczać, wątpiącym dobrze radzić, strapionych pocieszać, krzywdy cierpliwie znosić, urazy chętnie darować, modlić się za żywych i umarłych).

tyki, gospodarki, rolnictwa i zdrowej żywności, klimatu, globalnych zmian klimatycznych i ich konsekwencji, sytuacji wielkich miast z odpadami i skażeniem środowiska, zagłady lasów tropikalnych, troski o różnorodność biologiczną oraz o zwierzęta. Nie wolno pomijać też relacji do kultury, etyki i religii. Dla wielu problemem najważniejszym jest zmniejszanie się różnorodności biologicznej świata oraz wskazują na tzw. ecological footprint – ślad ekologiczny, który określa zapotrzebowanie człowieka na zasoby natury, poprzez analizę i porównanie konsumpcji naturalnych zasobów Ziemi ze zdolnością do ich naturalnej regeneracji. Okazuje się, że od 1961 r. wzrósł on ponad dwukrotnie. Obecnie, aby wyprodukować surowce, które zużywamy corocznie, Ziemia potrzebuje półtora roku. Oznacza to, że żyjemy na ekologiczny kredyt i wydajemy 150% tego, co „zarabiamy”. Ślad ekologiczny znacząco różni się w poszczególnych krajach: Amerykanie żyją jakbyśmy mieli do dyspozycji cztery i pół planety, Hindusi natomiast wykorzystują mniej niż połowę zasobów naturalnych, które na nich przypadają. Polacy wykorzystują dwa razy więcej surowców niż mają do dyspozycji, co oznacza, że w połowie żyjemy kosztem innych krajów. Zatem widzimy, że opisywana tak czy inaczej

współczesna degradacja świata przyrody i kryzys ekologiczny stały się impulsami pobudzającymi pytania o sposoby powstrzymania złych trendów prowadzących do katastrofy.

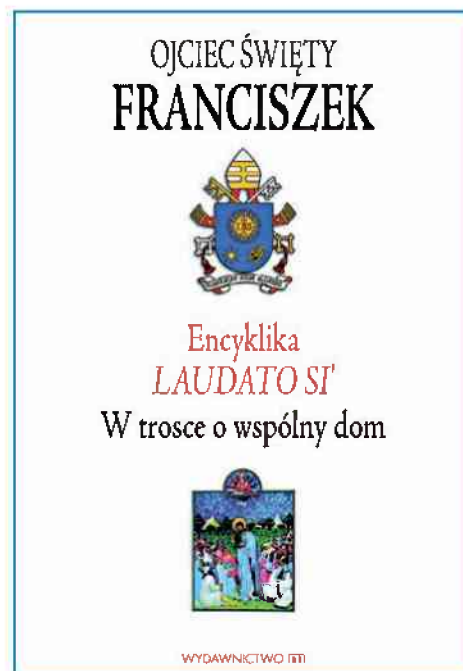
Czy na COP21 jest obecne przesłanie encykliki Laudato si' (Pochwalony bądź)?

Jaki świat chcemy przekazać tym, którzy będą po nas, naszym dzieciom? – pytał Papież Franciszek, cytując Laudato si'. Podkreślił, że z uwagą śledzi prace paryskiej konferencji klimatycznej i mówi, że chce, aby dla dobra wszystkich mieszkańców wspólnego ziemskiego domu oraz dobra przyszłych pokoleń podjąć wszelkie wysiłki mające na celu złagodzenie skutków zmian klimatycznych, przeciwdziałać ubóstwu i szanować godność człowieka. Znamy tę perspektywę Papieża obecną w encyklice i całym jego nauczaniu: troska o stworzenie i o ubogich. Czy ona jest obecna na obradach? Wprost raczej trudno się jej doszukać, politycy mają swój specyficzny język, ale pośrednio wierzymy, że wielu z nich inspirowe do właściwych decyzji. Wielu chrześcijan wspiera ten proces poprzez modlitwę, post i pielgrzymkę. Sam uczestniczyłem w tych dniach w pielgrzymce w intencji owego spotkania w katedrze Saint-Denis, w ekumenicznej modlitwie w Notre Dame

i we franciszkańskim zgromadzeniu dla sprawiedliwości, pokoju i ochrony stworzenia. □

*Rozmawiał O. Alexandre Pietrzyk SAC
7 grudnia 2015*

Relacje o. Stanisława Jaromiz paryskiego szczytu można znaleźć na www.swietostworzenia.pl

Jako ludzie jesteśmy słabi i niedośkonali. W związku z tym częstokroć cierpimy, grzeszymy, raniemy innych. Z drugiej jednak strony jesteśmy zdolni pomagać innym ludziom, być z nimi solidarni – i to właśnie, dlatego, że jesteśmy słabi. Nie mimo to, ale właśnie, dlatego. Człowiek może być solidarny, bo potrzebuje solidarności; może się dzielić, bo mu czegoś brakuje; może kochać, bo potrzebuje miłości. Jednakże ten fundament miłosierdzia może zostać zniszczony przez pokusę faryzejskiej doskonałości. Tam gdzie znika świadomość własnej słabości, tam też solidarność staje się niemożliwa. Trudno sobie wyobrazić dobrze funkcjonującą wspólnotę polityczną bez solidarności czy też przenikniętą duchem pokoju wspólnotę międzynarodową pozbawioną gotowości do wykraczania poza czysto partykularne interesy. Gdyby życie społeczne było pozbawione solidarności, łatwo zamieniłoby się ono w piekło zgotowane człowiekowi przez człowieka.

Papież Franciszek zainaugurował Rok Miłosierdzia, otwierając w bazylice św. Piotra na Watykanie Drzwi Święte. Symbolizują one Chrystusa – Bramę Miłosierdzia. Podobne bramy zostały otwarte w bazylikach rzymskich, a także w każdej katedrze na całym świecie i w innych kościołach o szczególnym znaczeniu. Z okazji Roku Miłosierdzia papież ogłosił możliwość uzyskania

odpustu dla każdego, kto odbędzie pielgrzymkę do dowolnego kościoła, w którym są otwarte Drzwi Święte. Moment ten powinien zostać potążony z sakramentem pojednania, Eucharystią oraz refleksją nad miłosierdziem. Konieczną jest rzeczą, aby tym celebrazjom towarzyszyło również wyznanie wiary, modlitwa za Papieża oraz w intencjach, które nosi

on „w sercu dla dobra Kościoła i całego świata”. W Roku Miłosierdzia zwracamy się do wszystkich środowisk z gorącym apelem o wzajemne przebaczenie i darowanie win w myśl słów Chrystusa „Błogostawieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią” (Mt 5, 7). □

*Abp Stanisław Gądecki
Przewodniczący KEP*

KRZYŻÓWKA ZIMOWA

PROPONUJE: MDz

Poziomo: A-10. Masyw górski w Tatrach Zachodnich. B-1. Najwyższe pasmo górskie Sudetów. C-10. Szczeciński, miasto w woj. zachodniopomorskim. D-4. Pęcherzykowa masa na powierzchni piwa. E-1. Pochylenie tułowie przy powitaniu. E-12. André.... (1880-1954), francuski malarz, grafik, rzeźbiarz i scenograf, jeden z założycieli fowizmu. F-7. Muza poezji miłosnej w mitologii greckiej. G-1. Pięcioosobowy zespół muzyczny. G-11. Jeden z najstarszych uniwersytetów Paryża. H-7. Rzeka północnych Włoch. I-1. Miasto w woj. mazowieckim nad rzeką Płonką. I-13. Trzecia co do długości rzeka Polski. K-1. Naukowiec bez praktyki. Ł-2. Pospolity chwast pól i ogrodów.

Pionowo: 1-G. Potocznie o podniszczonym, wierzchnim okryciu. 2-A. Miasto w woj. opolskim nad Nysą Kłodzką. 3-I. Stolica województwa, w granicach którego jest położony Paczków. 4-D. Stolica Wielkopolski. 5-A. Miasto, główny ośrodek Zagłębia Węgla Brunatnego w Polsce. 6-I. Miasto w woj. łódzkim nad rzeką Ochnia. 7-A. Bodziec, podniecenie. 8-J. Prawy doptyw dolnej Narwi. 9-E. Miasto nad Sekwaną. 10-A. Ruch ręki towarzyszący mowie. 11-F. Muł, szlam,

nanos. 12-A. Największa z antylop; kanna. 14-E ... - Zdrój, miasto w Kotlinie Rabczańskie. 15-A. Duże jezioro położone w potu-

dniowo-wschodniej Afryce. 16-G. Rodzaj metalowego łącznika. 17-B. Jedno z miast w aglomeracji Trójmiasta. □

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 5 utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr. 39/2015: „Narodowe Święto Niepodległości”.

Poziomo: przęsto, wyzwolenie, narkotyk, szata, edykt, zawada, rowek, okaryna, autorka, tatar, łopata, skóra, Smuta, detekcja, narodowość, ekstaza. **Pionowo:** ogłada, wyrodek, pęta, skarga, koszt, akcja, lektorat, Kana, świta, pens, karambol, zgryz, strop, wioska, Łotwa, karność, okrasa. □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Sami dobrzy znajomi trafili się w „polskiej” grupie C piłkarskich ME we Francji. Polacy zagrali pierwszy mecz 12 czerwca z Irlandią Północną w Nicei, później na Stade de France z Niemcami i na końcu w Marsylii z Ukrainą. W ME 2016 (10 czerwca-10 lipca) wezmą udział 24 drużyny. Do 1/8 finału awansują zespoły, które zajmą pierwsze i drugie pozycje w swoich grupach, a także cztery najlepsze z trzecich miejsc.

☺ Lech i Legia pożegnali się z Ligą Europy. Lech przegrał na koniec w Poznaniu 0:1 z FC Basel, a Legia poległa z SSC Napoli 2:5.

☺ W zaległym spotkaniu 17 kolejki ekstraklasy Termalica Bruk-Bet pokonała w Niecieczy Jagiellonię Białystok 2:0. Dla Termaliki była to pierwsza w historii wygrana na własnym stadionie w najwyższej klasie rozgrywek w Polsce.

☺ Mistrz Polski Lech Poznań zagra z Zagłębiem Sosnowiec, a broniąca trofeum Legia Warszawa z Zawiszą Bydgoszcz w półfinałach piłkarskiego Pucharu Polski. Pierwsze mecze odbędą się w marcu, rewanże w kwietniu.

☺ Polki okrzyknęły „czarnym koniem” rozgrywanych w Danii mistrzostw świata piłkarek ręcznych. Polska wygrała po wyjściu z grupy, najpierw z Węgrami 24:23 i awanso-

wała do ćwierćfinału, gdzie pokonała faworyzowane Rosjanki 21:20. O finał Polki grały z Holandią.

☺ UEFA podała nazwiska sędziów, którzy pojadą na Euro 2016. Wśród nich znalazł się i Polak – sędzia Marciniak z Płocka.

☺ W czwartej kolejce Ligi Mistrzów siatkarszy w grupie E PGE Skra Białystok wygrała z belgijskim Knack Roeselare 3:1. Wygrana ta zapewniła drużynie z Polski grę w drugiej rundzie LM. Podobnie jest w przypadku Asseco Resovia Rzeszów. Mistrzowie Polski pokonali belgijski Volley ASSE-Lennik 3:1 i zapewnili sobie awans do najlepszej „12”.

☺ Puchary w koszykówce. Koszykarze Śląska w pierwszym meczu grupy Q drugiej rundy Pucharu Europy FIBA przegrali z Turk Telekom 68:96. W grupie U koszykarze Rosy Radom też zaczęli od porażki z innym tureckim klubem Royal Hali Gaziantep 61:69. Lepiej wiodło się niewiastom. Koszykarki Wisły Can-Pack Kraków pokonały belgijski Mithra Castors Braine L'Alleud 74:65 w 8. kolejce Euroligi. Było to ich czwarte zwycięstwo w tych rozgrywkach.

☺ Agnieszka Radwańska pokonała w Dubaju szwajcarską tenisistkę Belindę Bencic 6:3, ale jej drużyna – Micromax Indian

Aces – uległa OUE Singapore Slammers 16:27 w meczu azjatyckich rozgrywek International Premier Tennis League (IPTL). Polka wygrała zarówno swoje dwa poprzednie spotkania singlowe w Zjednoczonych Emiratach Arabskich, jak i trzy wcześniejsze pojedynki w New Delhi.

☺ Od zwycięstwa nad Włochami 2:0 rozpoczęła turniej Euro Ice Hockey Challenge reprezentacja Polski. W turnieju w Katowicach występowali także hokeiści Francji i Kazachstanu.

☺ Stoch był 6 w konkursie Pucharu Świata w skokach narciarskich w Niżnym Tagile w Rosji. Zwyciężył Słoweniec Prev. W finale obok Stocha wystąpiło czterech Polaków. Na 17. pozycji został sklasyfikowany Żyła, na 18. Kot, na 19. Murańska i na 21. Kubacki.

☺ Rosjanie wygrali sztafetę 4x7,5 km biathlonowego Pucharu Świata w austriackim Hochfilzen. Polacy zostali sklasyfikowani na 20. miejscu. W sztafecie 4x6 km Polki zajęły 4 miejsce, za Włoszkami, Niemkami i Ukrainkami.

☺ Drużyna IBB Polonia Londyn prowadzi w angielskiej ekstraklasie siatkarskiej Super8. Zespół odniósł na 6 meczów – 6 zwycięstw i jest nadzieją na kolejny tytuł mistrza... Anglii. □

Souvenirs, souvenirs

Cela s'est passé en 2015

On s'en souvient encore, car l'année 2015 a été particulièrement politique, avec l'élection du président de la République et celle des représentants de la nation. Cela ne devait être qu'une simple formalité pour les libéraux et les agrariens, sûrs de leur victoire et de leur reconduite, après huit ans d'exercice du pouvoir. Comment pouvait-il en être autrement ? À chaque fois que l'adversaire conservateur s'engageait dans la bataille électorale, il n'arrivait pas au bout de ses ambitions et terminait toujours à la deuxième place. Les défaites du PiS s'accumulaient et on doutait même de la capacité de Jarosław Kaczyński à réussir, un jour, à gagner quoi que ce soit. Pourtant, les élections de 2014 avaient montré que les conservateurs grignotaient du terrain et qu'ils pouvaient, un jour, revenir au pouvoir. Mais les libéraux, dans leur suffisance, n'ont pas voulu croire à cette éventualité et, pour ainsi dire, continué à dormir sur leurs lauriers.

Mais ces lauriers ont séché et les libéraux se sont réveillés avec une grosse gueule de bois. Ils ont voulu réagir, on a vu Mme Kopacz, qui avait pris en main son gouvernement et son parti, traverser la scène politique dans tous les sens, le cheveu en bataille, s'agiter sans cesse, promettre monts et merveilles, mais en vain. Il était trop tard. Le « mal » avait été fait. Les électeurs avaient attrapé le « virus » conservateur et ils en redemandaient ! En un mot, les Polonais ont éconduit les libéraux de la PO et leurs alliés agrariens du PSL. Du coup, la scène politique polonaise, où régnait une bipolarisation PO-PiS, a changé de visage. Il y a un gros pôle conservateur regroupant le PiS et ses satellites, ensuite des libéraux divisés et un courant populiste avec Kukiz, plus un PSL qui arrive toujours à envoyer quelques députés à la Diète. La deuxième conséquence des élections de 2015, c'est la disparition de la gauche. Les ex- et post-communistes ont fait chou blanc sur toute la ligne et n'ont aucun représentant nulle part. Il aura fallu attendre quand même un peu plus de vingt-cinq ans pour que le parti communiste, qui s'était sabordé en 1989, disparaisse complètement du paysage politique après s'être réincarné dans plusieurs avatars.

Après une installation qui a mis du temps à se mettre en place, le président et le gouvernement se sont mis au travail pour mettre en œuvre leurs promesses électorales, sous les tirs nourris des critiques de l'opposition et de tous ceux qui se disent « défenseurs de la démocratie ». Car – vous l'aurez deviné –, Andrzej Duda, Beata Szydło, Jarosław Kaczyński, Jarosław Gowin, Zbigniew Ziobro, et les autres, sont considérés comme de grands méchants loups qui veulent le plus grand mal à la Pologne et à ses habitants, et représentent une « menace » pour la démocratie et l'État de droit.

Il y a eu un grand brouhaha médiatique autour du Tribunal constitutionnel, qui dure encore. Vu de Paris, il a souvent été difficile de faire la part des choses. Mais le Polonais de la rue ne comprend pas toujours non plus. Ce que l'on peut comprendre, c'est ce qu'a dit Władysław Kosiniak-Kamysz, le nouveau chef du PSL. Il a avoué

que la majorité PO-PSL d'alors, à laquelle il appartenait, avait un peu trop « bricolé » la loi relative à ce Tribunal constitutionnel. Sans doute, cette coalition, aujourd'hui écartée du pouvoir, cherchait-elle à ce que les membres de l'institution fussent en majorité du même bord qu'elle, afin de contrecarrer plus facilement le travail de la nouvelle équipe conservatrice au gouvernement. Que je sache, au moment où l'alliance PO-PSL commettait son forfait, personne n'a eu l'air de protester contre ces manipulations. Arrivés au pouvoir, les conservateurs ont voulu « détricoter » le bricolage de leurs prédécesseurs afin de rétablir la situation. Que n'avaient-ils pas fait là, les malheureux ! Toute l'opposition, relayée par les médias, a crié au scandale en protestant contre un soi-disant attentat contre la démocratie, que fomenterait la nouvelle majorité. Tout cela s'inscrit dans le flot incessant des critiques qu'elle essuie. Par définition, tout ce que le président dit ou fait est mauvais. Il ferait le contraire ou autrement, ce serait du pareil au même. Idem pour Mme Szydło et ses ministres. Le fond de l'affaire, ne serait-il pas plutôt une surenchère entre les libéraux modernes de Petru et les anciens de la Plate-forme civique ? Une bataille est engagée pour savoir qui va prendre le dessus chez les libéraux polonais. Alors, on fait le forcing pour être le meilleur opposant. Pendant ce temps-là, les Polonais font toujours confiance au président et au gouvernement qu'ils ont élus.

L'été 2015 a été particulièrement chaud et sec. Les températures ont oscillé entre 30° et 40°C. La Vistule, à Varsovie, est descendue à 41 cm, soit 11 de moins que le précédent record datant de 1797. Cela a permis le nettoyage du fond du fleuve et de mettre à jour des objets historiques comme des éléments du pont Poniatowski.

À la dix-septième édition du concours Chopin, le premier prix a été attribué au Sud-Coréen Seong-Jin Cho, le deuxième à Charles Richard-Hamelin (Canada), le troisième à Kate Liu (USA), le quatrième à Eric Lu (USA), le cinquième à Tony Yike Yang (Canada) et le sixième à Dmitri Chichkine (Russie). Le Polonais Szymon Nehring, classé neuvième, a reçu le prix du public. □

Jesteśmy misjonarzami miłosierdzia ciąg dalszy ze str. 5

Możemy zawsze, nie tylko w Uroczystość Objawienia Pańskiego, dotaczyć do misjonarzy poprzez finansowe i materialne wsparcie misyjnych dzieł miłosierdzia. Dzisiaj, zgodnie z zaleceniem KEP we wszystkich parafiach w naszej Ojczyźnie zbierane są ofiary na Krajowy Fundusz Misyjny. Dar serca, który dziś ofiarujemy, służy realizacji dzieł charytatywnych, medycznych i edukacyjnych w najuboższych krajach świata, gdzie nasi misjonarze dzielą

trudy i niedostatki życia wraz z ludnością tubylczą. Z tego funduszu utrzymuje się także Centrum Formacji Misyjnej w Warszawie, przygotowujące do pracy misyjnej nowych misjonarzy. Obecnie w Centrum do wyjazdu na misje przygotowuje się 29 osób: 15 kapłanów diecezjalnych, 1 kapłan zakonny, 12 siostr zakonnych i 1 osoba świecka.

W imieniu wszystkich misjonek i misjonarzy oraz przygotowujących się do wyjazdu na misje serdecznie dziękuję za Waszą modlitwę i ofiarność, poprzez które wyrażacie troskę o misyjne dzieła Kościoła w świecie.

Ufam, że Chrystus miłosierny wszystkim dobrodziejom misji wynagrodzi swą taską i obfitym błogostawieństwem. Niech Jego błogostawieństwo: „Błogostawieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią” (Mt 5,7), stanie się udziałem wszystkich nas. Maryi, Matce Miłosierdzia zawierzam Was wszystkich w tym Nowym Roku. Niech Ona umacnia w nas zapał misyjny i poczucie odpowiedzialności za misyjne dzieło Kościoła. □

Bp Jerzy Mazur SVD
Przewodniczący KEP ds. Misji
(www.misje.pl)

Historia pewnych znajomości

Nie jest znany z okładek gazet, czółówek telewizyjnych i portali informacyjnych. A mimo to regularnie co tydzień tysiące ludzi w Polsce i milion w świecie ogląda ją, jego twarz na ekranach – w restauracjach lub salach parafialnych. Przez prawie godzinę słuchają opowieści Nicky'ego Gumbela o najbardziej fascynającej przygodzie jego życia: Ewangelii.

Wiem, co znaczy nie mieć wiary – mówi najbardziej znana uczestnikom Kursu Alpha twarz. „Żadne z moich rodziców nie chodziło do kościoła. Ja sam byłem bardzo wrogo nastawiony wobec Kościoła i chrześcijan” – Nicky nie kokietuje słuchaczy. Wie, że wśród nich są również ludzie o podobnym doświadczeniu niewiary, obojętności, czasem wrogości. Są też wierzący lub zwyczajnie poszukujący, otwarci na doświadczenie prawdy. Wspólna kolacja, konferencja, a później swobodna dyskusja przy kawie i ciastku. Nic nadzwyczajnego, a jednak dzieją się cuda. Po dziesięciu tygodniach wielu uczestników czuje to samo, co znany im już dobrze Gumbel, gdy mówi: „Duchowy głód, pustka jaką nosiłem w sobie, została wypełniona. I doświadczyłem Jezusa, jako tego, który daje życie. I od tej chwili zaprzagnąłem, by wszyscy o tym wiedzieli”. Prowadzący pierwszy raz Kurs Alpha liderzy przyznają, że nie wiedzą, jak i dlaczego to działa. Wiedzą, że działa. A coraz więcej odpowiedzialnych osób w Kościele – różnych wyznań – potwierdza, że obecnie to najbardziej skuteczna zorganizowana metoda ewangelizacji.

Odnova z Londynu

Imponująca erudycja, prawnicza precyzja, apostołski zapał, poruszające świadectwo, okraszone angielskim humorem i błyskotliwymi wstawkami z czytelnymi przykładami z życia. To wszystko sprawia, że przez niemal trzy kwadranse w przyziemnej sali restauracji, kawiarni, parafii, uczelni lub prywatnego domu, w absolutnej ciszy – przerywanej tylko rozluźniającym śmiechem – Nicky Gumbel ma pełną władzę nad uwagą widzów i słuchaczy. Z wykształcenia prawnik, z zawodu – „najlepszego, jaki mógł mi się trafić”, jak sam mówi – duchowny Kościoła anglikańskiego. Jego parafia, Holy Trinity Brompton, przyciąga w niedzielę ponad 4500 osób, co w Londynie i całej Wielkiej Brytanii jest ewenementem. Nie mówiąc o samym Kościele anglikańskim, przeżywającym wewnętrzny kryzys. Do tego zdecydowana większość uczestników liturgii w HTB to ludzie młodzi: między 18. a 35. rokiem życia. To tutaj swoje korzenie ma Kurs Alpha, którego kolejne edycje do dziś prowadzi właśnie pastor Gumbel. Czasem jest

przedstawiany jako pionier tej metody, ale sam skromnie przyznaje, że wszystko zaczęło się wcześniej, w 1977 r., za czasów pastora Marnhama. W pierwszym kursie uczestniczyło 6 osób i byli to chrześcijanie. Kurs trwał wówczas 6 tygodni. Dopiero pięć lat później wydłużono go do 10 tygodni, ze wspólnym wyjazdem na weekend na półmetku. Kiedy Gumbel przejął prowadzenie Kursu w 1990 r., rozszerzył projekt o ludzi spoza Kościoła, dostosowując przekaz do osób, które dopiero poznawały chrześcijaństwo. Dziś Alpha to doświadczenie, które stało się dotąd udziałem ok. 23 milionów ludzi w ponad 120 krajach na świecie.

Z czym to się je

Idea jest prosta i zawiera się w nazwie – Alpha. Dostownie to pierwsza litera alfabetu greckiego, oznaczająca początek. A zatem kurs jest wprowadzeniem w podstawy wiary, kerygmatem, przepowiadaniem – nie zaś katechezą dla tych, którzy już wiarę przyjęli. Równocześnie jednak ALPHA jest skrótem od pięciu angielskich haseł: A – anyone can come (każdy może przyjść), L – learning and laughter (nauka i śmiech), P – pasta (z włoskiego: makaron, tutaj oznacza po prostu posiłek), H – help one another (pomoc jeden drugiemu), A – ask anything (pytaj o wszystko, nie ma głupich pytań). Krótko mówiąc: spotkajmy się przy stole i w pełnej wolności porozmawiajmy o sprawach najważniejszych. Bez przekonywania – przynajmniej na początku – słuchając siebie nawzajem, bez wygłaszania kazań.

Doświadczenie tysięcy kursów pokazuje, że zapotrzebowanie na kazania i zmianę sposobu życia przychodzi później: stojący na krawędzi rozvodu małżonkowie wracają do siebie, niektórzy po raz pierwszy od lat (w przypadku ochrzczonych) przystępują do spowiedzi i zmieniają niemal wszystko w swoim życiu. Większość z nich zapewne nie przyszlaby na drugie spotkanie kursu, gdyby na pierwszym spotkała się z wykładem moralności. Ojciec Raniero Cantalamessa, kaznodzieja Domu Papieskiego, chwalać metodę Alpha mówi, że jej zaletą jest właśnie koncentracja na kerygmacie, przepowiadaniu, na doświadczeniu prawdy o Chrystusie,

zbawieniu, o Bogu kochającym i miłosiernym. „W pierwotnym Kościele było wyraźne rozgraniczenie między kerygmatem a katechezą. Kerygmat był zawsze na początku drogi wiary. Dlatego też kurs ten nie nazywa się Alfa i Omega. Bo to tylko początek” – mówi Cantalamessa. Choć kurs narodził się u anglikanów, to z powodzeniem został zaadaptowany w Kościele katolickim. Na grunt katolicki przeszczepił go Francuz Marc de Leyritz. Okazało się, że także we Francji Alpha przyjęła się znakomicie. Trafiła przecież na podatny grunt: z jednej strony wysuszoną duchowo pustynię, z drugiej rosnący w siłę radykalny islam. Dziś ok. 800 francuskich parafii prowadzi kurs, przez który co roku przechodzi ok. 15 tys. osób.

Owocami Kursu Alpha – licznymi nawróceniami, chrztami dorosłych lub powrotem ochrzczonych do Kościoła – zainteresowały się także świeckie media w Wielkiej Brytanii. Nawet lewicowy „The Guardian” swego czasu z entuzjazmem opisywał to nowe na Wyspach zjawisko: „Kurs Alpha przyciąga tysiące ludzi, bo oferuje rzadką w naszej świeckiej kulturze możliwość dyskusji nad najważniejszymi pytaniami – dotyczącymi sensu życia i śmierci”. „Time” napisał: „Wielu twierdzi, że po Kursie Alpha zmieniło się ich życie i wydają się prawdziwie szczęśliwi z powodu tego doświadczenia”. Nawet znany muzyk Cliff Richard powiedział: „Gdziekolwiek się udaję, słyszę, jak Kurs Alpha przedstawia wiarę chrześcijańską w sposób praktyczny i przyjazny. Weź w tym udział, jeśli masz taką szansę”. A ludzie związani z Kościołem na Wyspach dodawali z entuzjazmem: „Alpha przywróci do życia chrześcijaństwo w Wielkiej Brytanii.”

Anglikanin kocha katolików

Sam Nicky Gumbel przeżył swoje nawrócenie w czasach studenckich. Podczas jego konferencji daje się zauważyć zwrot, którego używa bardzo często: „gdy zostałem chrześcijaninem”. Świadczy to na pewno o tym, że był to prawdziwy przełom w jego życiu. W rozmowie z Gościem Niedzielnym wspomina: – Przyjaciel ze studiów nagle oświadczył, że się nawrócił. Początkowo byłem w szoku. Pomyślałem: „Pomocy! Do czego on zmierza?” Chciałem mu pomóc, wyciągnąć go z tego stanu, byłem zdesperowany, żeby odkryć to, co spowodowało w nim tak głęboką zmianę. I zacząłem czytać Nowy Testament. Byłem oczarowany. Im dłużej czytałem, tym bardziej czułem, że to prawda. To było poczucie, że nagle znalazłem coś, czego szukałem przez całe moje życie – mówi pastor Gumbel.

Urodził się w rodzinie, która była daleka od chrześcijaństwa. Ojciec Walter był niemieckim Żydem, prawnikiem ze Stuttgartu, który stracił licencję na wykonywanie zawodu w czasie, gdy do władzy doszli naziści. Wtedy wyemigrował do Wielkiej Brytanii, gdzie odniósł sukces jako wzięty adwokat. Matka, Muriel, przez lata pracowała w Greater London Council, czyli głównym

urzędzie samorządowym stolicy Wielkiej Brytanii, w praktyce mającym sporą autonomię rządzie lokalnym. Nawrócenie i przyjęcie chrześcijaństwa było dla Nicky'ego prawdziwym przewrotem kopernikańskim do tego stopnia, że z czasem zrezygnował ze świetnie zapowiadającej się kariery prawniczej po to, by poświęcić się studiom teologicznym i ostatecznie przyjąć święcenia w Kościele anglikańskim.

Na tle dość trudnej duszpastersko i doktrynalnie wspólnoty anglikańskiej (rozbitej z powodu nieustannego ulegania najbardziej liberalnym trendom świata zachodniego) Gumbel jest jednym z nielicznych światetów dla tego Kościoła. Nie ukrywa też swojej fascynacji tym, co dzieje się w Kościele katolickim. W lipcu 2015 r., przemawiając do ok. 900 biskupów, księży, zakonników i świeckich różnych wyznań, powiedział, że „kocha Kościół katolicki, który jest liderem na drodze ewangelizacji” i że katolicy „znajdują się na samym przedzie, jeśli chodzi o przyprowadzanie nowych chrześcijan do wiary w Jezusa”. Wzywał też wszystkich – niezależnie od wyznania – do czytania encykliki papieża Franciszka „*Evangelii gaudium*”. „Gdyby każdy chrześcijanin w Wielkiej Brytanii wprowadził to, co w niej jest, w swoje życie, ten naród zmieniłby się całkowicie” – mówił z zapętem.

„Wynalazca seksu”

Jego konferencje, słuchane podczas Kursów Alpha, pełne są odniesień do Biblii i trafnych porównań. „Ktoś powiedział: Gdyby tak mieć dwa życia. Jedno do popełniania błędów... drugie do wyciągania z tego korzyści. Ale życie nie przewiduje próby kostiumowej, od razu wychodzimy na scenę. Jeśli w przeszłości popełnialiśmy błędy, to z Bożą pomocą z tego, co pozostało, też można coś zrobić. A w jaki sposób, o tym mówi Paweł w Liście do Rzymian...”. I tak z każdym zagadnieniem. Przykłady są proste, czytelne, zaczerpnięte z życia. „Po terenie naszej parafii kręciła się pewna bezdomna kobieta. Prosiła o pieniądze, a kiedy jej ludzie odmawiali, reagowała agresywnie. Od lat chodziła po ulicach obwieszona mnóstwem plastikowych toreb. Kiedy umarła, odprawiłem jej pogrzeb. Chociaż nikogo się nie spodziewałem, na nabożeństwie zauważyłem kilka dobrze ubranych osób. Później odkryłem, że zmarła odziedziczyła sporą fortunę. Kupiła luksusowe mieszkanie i mnóstwo cennych obrazów, ale wybrała życie na ulicy. Wybrała torby pełne rupieci. Nie zdobyła się na zmianę stylu życia i nigdy nie nacieszyła się swoim bogactwem”. I po takim wstępie kontynuuje: „Jako chrześcijanie odziedziczyliśmy o wiele więcej: wszystkie bogactwa Chrystusa. Lecz aby się nimi cieszyć, musimy wyrzucić z życia wszystkie śmieci. Paweł mówi, abyśmy »brzydzili się złem« (w. 9), i właśnie tego trzeba się pozbyć”.

Nie unika także tzw. trudnych tematów, które w jego wykonaniu są przyswajalne także dla tych, którzy nie chcieli dotąd „mieszać do nich Kościoła”. „Kiedy przemawiam na temat wiary chrześcijańskiej, stwierdzam, że jedno zagadnienie pojawia się wciąż na nowo: właśnie sprawa moralności seksualnej. Najczęściej padają pytania typu: – Co z seksem pozamążeńskim? Czy jest czymś złym? Co Biblia mówi na ten temat? Dlaczego jest niewłaściwy?”, pyta Nicky. I odpowiada: „Boży wzorzec w tej, jak i w każdej innej sferze życia, przewyższa wszystkie jakie istnieją. Bóg wynalazł małżeństwo oraz seks. On nie spogląda z góry ze zdumieniem, choć niektórzy chyba tak myślą, i nie mówi: – Ojej, czegoż ci ludzie jeszcze nie wymyślą?”

ciąg dalszy na str. 14

Na Nowy 2016 rok

ciąg dalszy ze str. 3

A tej „ofensywie towarzyszy retoryka wojny domowej nie pozostawiająca miejsca na rzeczową polemikę, ponieważ krytyka poczyniła rząd utożsamiana jest automatycznie ze zdradą ojczyzny”. I tu clou programu – autor uważa, że czynnikiem, który może powstrzymać PiS, jest... Unia Europejska, która „powinna szybko i zdecydowanie naciśnąć na przestrzeganie demokratycznych, zgodnych z państwem prawa norm, tak jak uczyniła to z powodzeniem trzy lata temu w przypadku Rumunii, gdy postkomunistyczne kliki – stosując podobne metody jak Kaczyński w Polsce – próbowały dokonać bezkrwawego zamachu stanu”.

To tylko jeden przykład. Szef Parlamentu Europejskiego Martin Schultz krzyczy bowiem wprost o „zamachu stanu” w Polsce, a MSW Austrii szantażuje Warszawę odbieraniem pomocy unijnej. Bruksela zapowiada nawet nad Polską „debatę”!

Nie jest jednak źle. Najwyraźniej układ został już naruszony, a dwa razy nie wchodzi się do tej samej rzeki. PiS bez balastu Samoobrony, czy LPR Gierucha, może działać swobodniej. Społeczeństwo, przynajmniej częściowo, też jest już zaszczepione na wirus „anty-kaczyński”. Tym razem układowi nie pójdzie już tak prosto. Ilość nowych ustaw, reform i zmian, pokazują, że chodzi tu o poważny projekt i PiS zamierza dotrzymać wyborczego słowa. Jeśli nie zapomną o „prostym człowieku”, poparcie społeczne się utrzyma. 500 zł na dziecko nie jest remedium na przyrost demograficzny, ale wsparcie to poważne. Jedną z działań opozycji atakującej ten projekt, trochę niechętny odstąpił kulisy. Kiedy PiS odejdzie od władzy tego typu dodatku nie da się łatwo rodzinie odebrać. Następcy, którzy nie przejmują się przyrostem naturalnym Polaków, będą mieli utrudnione zadanie.

Inny przykład. Gdzieś w radiowym studio odbywa się dyskusja o obronie polskiej ziemi. Postanka Nowoczesnej atakuje projekt PiS. Rozumowanie jest mniej więcej takie: jeśli preferencje w nabywaniu ziemi będzie miał polski farmer, jej ceny spadną. Jeśli wartość ziemi się obniży to będzie kłopot z kredytami, dla których ta ziemia była przez lata zabezpieczeniem, a to oznacza kłopoty dla... banków. Postanka swoim rozumowaniem odstąpiła w czym interesie działa rzeczywistość jej partii i na czym owa „nowoczesność” ma w rzeczywistości polegać. Wyopozycji w kraju nic nie można zrobić. Nie da się naprawić resortu zdrowia, handlu, gospodarki, rolnictwa, mediów, sądów. Każda inicjatywa ma spowo-

dować krach ekonomiczny, zadłużenie i temu podobne kataklizmy. Tak jak by wieloletnie rozbudowywanie biurokracji przez rządy PO-PSL, marnotrawienie publicznych pieniędzy, budowanie dróg dwa razy drożej, niż w reszcie Europy, mnożenie stanowisk dla „swoich”, do krachu nie prowadziło. Może jednak Polacy nie dadzą się nabrać... Warto pamiętać, że czasami nawet drobny impuls okazania gospodarności, troski o dobro wspólne, czy wprowadzenie zasad sprawiedliwości i równości podmiotów gospodarczych, mogą przynieść efekty większe, niż spodziewają się zapatrzeni jedynie w słupki cyfr ekonomiści.

Najważniejsze w projektach PiS jest jednak zatrzymanie całego procesu ogłupiania społeczeństwa. Od reformy szkoły, po kulturę, gdzie sponsorowano pieniędzmi Polaków, antypolskie, czy antykatolickie pomysły. Przywrócenie polskiej dumy, szacunku dla historii kraju, podstawowych wartości. Zakończenie eksperymentów z gender, robienia z kobiet mężczyzną i na odwrót, propagowania śmietnikowej kultury. I chociaż kolejni będą tu krzyczeć o zaścianku i „nieeuropejskim” standardzie, należy się tylko z tego krzyku cieszyć. Pora przełamać polskie kompleksy i niezdrowe wypieki na policzkach przy czytaniu tego co na przykład na nasz temat napisał jakiś tam niemiecki „FAZ”. Zresztą nie jesteśmy sami. Pewne ścieżki przetarli już Węgry, a pod wpływem bezrozumnej polityki wielokulturowości Brukseli i Niemiec, budzą się i inne narody Europy. Nie wymagam od PiS zbyt dużo, ale dobrze by było, aby wola zmian była uzupełniona właściwym odczytaniem naszego interesu narodowego i głębszą refleksją, a nie tylko politycznym pragmatyzmem.

Mamy Rok Miłosierdzia. Jeszcze św. Jan Paweł II napisał, że w wieku wielkich totalitaryzmów, jego wielka rzeczniczka siostra Faustyna przekazała nam przesłanie, iż jedyną siłą zdolną zrównoważyć ich zło jest prawda o miłosierdziu Boga. To zło tli się jeszcze na gruzach samego komunizmu, ale i zatruwa, przybrane w bardziej atrakcyjne formy, pozornie wolne społeczeństwa. Dlatego na koniec i ku pokrzepieniu serc maty cytat z „Dzienniczka” św. Faustyny Kowalskiej z przekazu naszego Zbawiciela: „Polskę szczególnie umiłowałem, a jeżeli postuszną będzie woli mojej, wywyższę ją w potęgę i świętość. Z niej wyjdzie iskra, która przygotuje świat na ostateczne przyjście moje.” („Dzienniczek”, nr 1732). Trzeba jednak służyć woli Boga, a nie koniecznie tylko tego świata. □

Bogdan Usowicz

Historia pewnych znajomości

ciąg dalszy ze str. 13

– C.S. Lewis stwierdził, iż przyjemność jest pomysłem Boga, nie diabła. Biblia afirmuje naszą płciowość. Bóg stworzył nas istotami seksualnymi, a organy płciowe zaprojektował m.in. dla naszej przyjemności. Biblia pochwała seksualną intymność. W Pieśni nad Pieśniami widzimy rozkosz, zadowolenie i satysfakcję jaką ona przynosi. Wynalazca seksu mówi nam także, jak się nim cieszyć w całej pełni. Czy ktoś w Kościele w ten sposób mówi o seksualności człowieka? Dla uczestników Kursu Alpha to również pozytywne zaskoczenie.

Krok wiary

Oczywiście tajemnica powodzenia kursów tkwi przede wszystkim w jej prostocie i biesiadnym, przyjacielskim charakterze. – Stół, posiłek zawsze rozwiązuje języki, sprawia, że rodzą się relacje – mówił mi o Alfie ks. Sylwester Suchoń, proboszcz parafii św. Marcina w Ćwiklicach w województwie śląskim, gdzie kursy stały się bardzo popularne. – Ze spotkania na spotkanie mają coraz więcej wspólnego, są

coraz głębsze więzi, oni stają się sobie coraz bliżsi – dodaje. Podczas 10 cotygodniowych spotkań uczestnicy słyszą tylko to, co jest im potrzebne do tego, by wiara w Chrystusa i Kościół stały się po raz pierwszy w życiu (lub po wielu latach) czymś, dla czego warto zrobić krok wiary. Nie ślepy skok, jak mówi Nicky, ale właśnie krok. Kim jest Jezus? Dlaczego Jezus umarł? Skąd mieć pewność co do swej wiary? Dlaczego i jak się modlić? Dlaczego i jak czytać Biblię? W jaki sposób Bóg nas prowadzi? Jak sprzeciwić się złu? Czy Bóg dzisiaj uzdrawia? Dlaczego i jak mówić innym o Jezusie? I temat ostatni: A co z Kościołem?, po którym uczestnicy zostają zaproszeni do dalszej formacji, wspólnoty, nie są zostawieni samym sobie. Cały ten cykl jest przedzielony tzw. weekendem Alpha, poświęconym Duchowi Świętemu. To często jest przełom, bo ludzie doświadczają tam, często po raz pierwszy, żywego Boga. Bez tego doświadczenia nie ma sensu mówić o moralności czy nawet heroicznych wymaganiach. To przychodzi później. Alpha jest tego dowodem. □

(Gość Niedzielny)

Spotkanie z ks. prof. Pawłem Bortkiewiczem

W niedzielę 8 listopada gościliśmy w naszej wspólnotie w Aulnay sous Bois ks. prof. Pawła Bortkiewicza.

Ks. prof. Bortkiewicz przewodniczył niedzielnej Eucharystii i wygłosił bardzo ciekawą homilię. Po Mszy św. spotkanie się z grupą parafian w kaplicy wygłaszając mini-wykład dotyczący zagrożeń dla rodziny we współczesnym społeczeństwie. Jest to też problematyka, jaką zajmuje się w swojej pracy naukowej, której głównym nurtem jest teologia moralna a w szczególności zagrożenia związane z ideologią gender.

Ks. Bortkiewicz, członek Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej, jest profesorem nauk teologicznych. W latach 2002–2008 był dziekanem Wydziału Teologicznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. Od 2002 jest dyrektorem Centrum Etyki UAM w Poznaniu. Jest też członkiem Komitetu Nauk Teologicznych Polskiej Akademii Nauk oraz członkiem Rady Programowej Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się” w Krakowie. Wykłada także w Wyższej Szkole Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu, a w październiku 2015 został członkiem Narodowej Rady Rozwoju powołanej przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę (źródło: Fronda).

Ks. Profesor mówił o czterech nurtach, z których czerpie gender: marksizm (F. Engels, „Pochodzenie rodziny, własności prywatnej i państwa”), egzystencjalizm (Simone de Beauvoir „Druga płeć”), neomarksizm (szkoła

frankfurcka) i postmodernizm. Jak zaznaczył: „Gender to demontaż i destrukcja binarnego układu kobiecie – mężczyzna (...), to dewastacja człowieka i rodziny. Gender jest zjawiskiem złowieszczym, złem samym w sobie, z którym trzeba bezwzględnie walczyć”. Ustawy o związkach partnerskich, konwencja antyprzemocowa, promowanie związków homoseksualnych to działania genderowe, wymierzone przeciwko małżeństwu. Jako przykład podał eksperyment dr. Moneya w USA, który twierdził, że dzieci rodzą się bez płci a płęć można kształtować kulturowo. W swoim eksperymencie w 1965 r. dr. Money wykorzystał fakt okaleczenia jednego z bliźniaków podczas obrzezania, proponując zmianę płci oraz odpowiednią edukację seksualną mającą za zadanie akceptację tej zmiany. W wyniku tego tragicznego eksperymentu obydwa bliźniacy, będąc już w wieku dorosłym, popełnili samobójstwo w odstępie kilku miesięcy.

Odpowiadając na jedno z pytań zadanych przez obecnych parafian, prelegent zaangażował do wszystkich, zwłaszcza rodziców o czujność w śledzeniu treści przekazywanych dzieciom w szkole, korzystając przy tym z przystługujących im prerogatyw. Kończąc to bardzo ciekawe spotkanie, ks. prof. Bortkiewicz zapowiedział kolejne odwiedziny w naszej wspólnotie za kilka miesięcy.

I rzeczywiście, chociaż obecne spotkanie

nastąpiło wcześniej niż się spodziewaliśmy, bo już w niedzielę 13 grudnia. Tym razem ks. Bortkiewicz celebrował Mszę św. z ks. prowincjałem Janem Ciągło TChr. Nasz Gość wygłosił także homilię, którą oparł o motto aktualnej niedzieli „Gaudete” czyli radosne oczekiwanie na Boże Narodzenie. Nawiązał również do rocznicy 13 grudnia 1981 czyli wprowadzenia stanu wojennego w ówczesnej Polsce, a także aktualnych wydarzeń w Polsce oraz niedawnych tragicznych zamachów w Paryżu.

Na koniec homilii ks. Bortkiewicz podkreślił, że źródłem naszej adwentowej radości ma być samo oczekiwanie nadejścia Zbawiciela i nie powinna jej przestąpić ziemiska rzeczywistość, nie zawsze radosna. □

Czesław Noster

Spotkanie z red. Stanisławem Michalkiewiczem

„POLSKA WOBEK STRATEGICZNYCH PARTNERÓW”, „JAKICH REFORM POLSKA POTRZEBUJE?”

10- stycznia 2016 w Paryżu - parafia Świętej Genowefy - 18, rue Claude Lorrain (m° Exelmans) - po Mszy świętej o 11.30.

Wstęp wolny; Bliższe informacje: T. 06 09 76 88 32

Po spotkaniu można będzie nabyć książki Autora (dla chętnych z dedykacją).

Stanisław Michalkiewicz: działacz opozycyjny w PRL-u, współzałożyciel ROPCiO, historyk, prawnik, eseista, wykładowca akademicki, autor kilkunastu książek.

ZAPRASZAMY SERDECZNIE!

STUDIUM FILOZOFICZNO-ETYCZNO-SPOŁECZNE IM. JANA PAWŁA II,
INSTYTUT FILOZOFII KLASYCZNEJ, ASSOCIATION DES AMIS DE LA PHILOSOPHIE CLASSIQUE

Serdecznie zapraszają Studentów, Absolwentów oraz wszystkich swoich Sympatyków

NA SPOTKANIU OPŁATKOWE

W SOBOTĘ 30 STYCZNIA 2016, O GODZ. 19.30

SEMINARIUM POLSKIM W ISSY LES MOULINEAUX
11, RUE JULES GUESDE, M°12 MAIRIE D'ISSY

Konkurs szopek w Kaplicy Saint Yves

Okres Bożego Narodzenia. Kuszę sklepy, cukiernie i wszelkiego rodzaju miejsca z pamiątkami. Pełno świateł, zapachów i...ludzi, którzy biegną, szukają.

Tylko czego szukają? Boga?
Święty Franciszek z Asyżu chwalił Stwórcę poprzez zachwyt nad pięknem świata. To on w 1223 r. wykorzystując naturalną scenerię i żywe zwierzęta zapoczątkował wykonywanie „szopek” lub po polsku „jasetek”, aby pokazać narodziny Chrystusa. Głównymi postaciami w szopkach były: Dzieciątko, Maryja i święty Józef. Następnie dodawano postacie poboczne, takie jak anioły, pastuszkowie, mędrcy, zwierzęta; z czasem postacie świeckie i historyczne.

W Polsce najbardziej znaną szopką jest szopka krakowska. Jednym z jej twórców był Michał Ezenekier, krakowski kaflarz. Jego jedyna zachowana szopka sprzed stu lat znajduje się w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa. To właśnie to muzeum od 1946 r. organizuje doroczny konkurs szopkarski. W jego zbiorach znajduje się największa na świecie kolekcja szopek. Wśród wystawianych tam eksponatów wyróżnia się dwa rodzaje szopek, ze względu na wielkość. Jedne są małe, o nieruchomych figurkach – przeznaczone do sprzedaży. Inne zaś – te są unikalne, występują tylko w Krakowie – duże, będące przenośnymi „teatrzykami”, gdzie odgry-

wane są przedstawienia kukiełkowe do obnoszenia po domach przez kolędników. Szopki krakowskie charakteryzują się strzelistymi wieżyczkami, są bogato, kolorowo zdobione. Jedną taką możemy w tym roku zobaczyć w Katedrze Notre Dame w Paryżu. Warto kontynuować tradycję szopkarską, pokazywać dzieciom, że Jezus też chce mieć piękne urodziny i czeka na gości, na nas.

W Kaplicy Saint Yves „przy Alesii” w Paryżu dzieci uczęszczające tu na katechezę, razem z rodzicami wykonały piękne szopki. Możemy je zobaczyć na załączonym zdjęciu lub osobiście.

Życzymy sobie zdrowia, spokoju i tego co najważniejsze: miłości i błogostawieństwa Bożej Rodziny na cały okres Bożego Narodzenia i 2016, Nowy Rok.

Iwona Ż.

Zarząd SPK – Koło Paryż
serdecznie zaprasza wszystkich Członków, Sympatyków i Przyjaciół

na Spotkanie opłatkowe AD 2016,

które odbędzie się w niedzielę, 10 stycznia o godz. 13. w Domu Kombatanta (IV p.) w Paryżu (20, rue Legendre).

Udział w kosztach 35€ od osoby, ilość miejsc ograniczona. Zgłoszenia (najpóźniej do 4 stycznia, z czekiem – dla SPK – Section Paris), prosimy wysyłać na adres skarb-

nika – Jerzego Malinowskiego – 14, rue du Tintoret, 92600 Asnieres s/ Seine.

Uwaga! 10 stycznia 2016 r. przypada kolejna miesięcznica Smoleńska, stąd też tego dnia tradycyjnie zostanie odprawiona Msza św. o godz. 11. w polskim kościele pw. Wniebowzięcia NMP w Paryżu.

Konkurs Roku Bożego Miłosierdzia

Dorośli od 18-go roku życia

Ojciec Św. Franciszek ogłosił «Rok Jubileuszowy Bożego Miłosierdzia». PMK we Francji zaprasza dorosłych do udziału w Konkursie ze znajomości encykliki «Dives in Misericordia» (Bogaty w Miłosierdziu) Św. Jana Pawła II oraz «Uczynków miłosiernych co do duszy i co do ciała». Udział w Konkursie jest otwarty dla wszystkich Polskich Ośrodków Duszpasterskich. Będzie przebiegał dwustopniowo: na szczeblu regionalnym – po wiosennych zebraniach dekanalnych w poszczególnych regionach zostanie przeprowadzony pierwszy etap metodą quizu: spośród 4 możliwości należy zakreślać odpowiedzi właściwe. Uczestnicy na szczeblu regionalnym, którzy osiągną przynajmniej

50% dobrych odpowiedzi, kwalifikują się do finału, który odbędzie się podczas 142 Pielgrzymki do Lourdes: w sobotę 7-go maja 2016. Finał Konkursu zostanie przeprowadzony także metodą quizu.

I nagroda – gratisowy udział w Pielgrzymce do Ziemi Św. w 2017 r.

II nagroda – gratisowy udział w Pielgrzymce do Rzymu jesienią 2016

III nagroda – gratisowy udział w Pielgrzymce do Lourdes w roku 2017

Zgłoszenia udziału w konkursie prosimy kierować na adres:

Ks. dr Krystian Gawron, Polskie Seminarium w Paryżu, 11, rue Jules Guesde 92-130 ISSY LES MOULINEAUX. Tel.: 01 46 45 79 79 lub e-mail: sempol.paris@gmail.com

ks. prał. Krystian Gawron – wicerektor PMK we Francji

U progu Roku Miłosierdzia

Zebranie PZK w Harnes

W Harnes, 14 listopada 2015 odbyło się coroczne zebranie Polskiego Zjednoczenia Katolickiego we Fran-ji – dekanatu północnego.

Modlitwa i gorące przywitanie

27 osób s'etaient réunies à cette assemblée qui a eu lieu le 14 novembre 2015 à la salle Chopin de Harnes.

Monsieur l'abbé doyen Daniel Żylinski a proposé de réciter une dizaine de chapelet pour les membres défunts du PZK et les victimes des attentats terroristes du 13 novembre 2015.

La présidente du PZK National, Madame Kazimiera Napieralski, a souhaité la bienvenue à toutes les personnes présentes et en particulier à Monseigneur Krystian Gawron, Vice-Recteur de la Mission catholique polonaise en France, récemment décoré de la Croix d'Officier de l'Ordre du Mérite RP, à Monsieur l'abbé doyen Daniel Żylinski, secrétaire général du PZK National, au président national des Conseils pastoraux, le professeur Gabriel Garçon, au président du PZK de Lorraine, Monsieur Lech Dolata, à la présidente nationale du Rosaire, Madame Marie-Thérèse Woźniak et à son directeur spirituel, Monsieur l'abbé Ryszard Kaczor, au président national des Hommes Catholiques, Monsieur Richard Schumacher et à son directeur spirituel, Monsieur l'abbé Piotr Michniak, à la présidente nationale du Mouvement eucharistique des jeunes et à son directeur spirituel, Monsieur l'abbé Tomasz Mikulak, à tous les présidentes et présidents des différentes associations locales, Madame Christiane Delattre (Koło Polek de

Harnes), Monsieur Hervé Delattre (Związek Mężów Katolickich de Harnes), Mademoiselle Sylvie Antkowiak (Bractwo Żywego Różańca de Harnes), Madame Anne-Marie Walentowski (Bractwo Żywego Różańca de Billy-Montigny) et enfin à tous les membres présents.

Sprawozdanie roczne PZK (2014-2015)

La réunion s'est ensuite déroulée selon les modalités habituelles.

La secrétaire, Madame Liliane Fovet, a présenté son rapport moral de l'activité annuelle du PZK, partant de l'assemblée générale du 8 novembre 2014 durant laquelle un nouveau Bureau fut élu, pour ensuite évoquer rapidement les principaux événements de l'année 2014-2015. Ces événements seront ensuite développés par leurs organisateurs respectifs.

Le trésorier, Monsieur Hervé Delattre, a soumis à l'assemblée le bilan financier du bureau. Le secrétaire général, M. l'Abbé Daniel Żylinski est intervenu pour rappeler la quête pour le PZK à l'occasion de la fête du Christ-Roi de l'Univers. Malheureusement, la participation est très inégale selon les paroisses.

Sprawozdania związków PZK - Dekanatu Północnego

Związek Mężów Katolickich.

Monsieur Richard Schumacher, nouveau président national des Hommes Catholiques,

a fait l'historique de l'association (lecture d'un article de M. Victor Borgus, président défunt).

Związek Bractw Żywego Różańca

Madame Marie-Thérèse Woźniak, présidente nationale du Rosaire, a rappelé les temps forts de l'année : oplatek à Lens, Assemblée Générale Extraordinaire [au cours de laquelle elle fut réélue], pèlerinage à Dadizele, à Banneux, journée de recueillement à Méricourt. Le Rosaire a également participé au 5ème Forum du laïc – à Roubaix, le 15-11-2014, sur le thème : « La Mission Catholique Polonaise en Irlande et en Biélorussie », en présence de Monseigneur Jez ; au 6ème Forum, à Dourges, le 7-11-2015, sur le thème : « Les nouveaux défis des laïcs dans l'Église », auquel assistait le nouveau Recteur de la Mission, M. l'Abbé Bogusław Brzyś. Rappelons encore l'assiduité du Rosaire à la messe de la Fête-Dieu à Lorette, ainsi qu'aux manifestations du Souvenir du Centenaire de la 1ère Guerre Mondiale. Soulignons également la présence de Mme Woźniak au Synode du LAC qui veut « donner un souffle nouveau à nos paroisses ». Mme la Présidente conclut :

« En terme de bilan relatif au bureau du Z.B.Z.R., on peut dire qu'il fait preuve d'un dynamisme certain et qu'il a le souci d'exercer au mieux ses responsabilités sous la direction spirituelle de l'Abbé Kaczor. Concernant les confréries locales, certaines se montrent très actives dans l'aide aux paroisses sous les angles spirituel et matériel. »

Związek Krucjaty Eucharystycznej.

Madame Henriette Wróbel, présidente nationale du Mouvement Eucharistique des jeunes a participé à 3 réunions de travail avec le PZK, à la journée de recollection des

catéchistes à Blangy-sur-Ternoise dans le contexte de l'année de la Vie Consacrée, à la messe de la Fête- Dieu à Lorette, ainsi qu'aux pèlerinages, et, bien sûr, aux Forums du laïcat. Mme Wróbel précise :

« Il nous a été difficile d'organiser une journée de prière avec les enfants qui, désormais, ont cours le mercredi matin. Lors de cette journée (le 25-3-2015 à Blangy), nous [les catéchistes] avons été accueillis par les membres de l'institut « Notre Dame de Vie », qui nous ont présenté l'histoire de l'abbaye, son institution et la spiritualité du Carmel. »

PZK w Lotaryngii

Monsieur Lech Dolata, président du PZK de Lorraine, a présenté les diverses activités de l'année 2014-2015. Le 31 janvier 2015, à Metz, un forum du Laïcat sur le thème suivant : « Le gender, révolution anthropologique contemporaine » a remporté un franc succès. Un pèlerinage annuel avec messe et procession est organisé au sanctuaire de Notre-Dame de Sion, s'inscrivant cette année, le 21 juin 2015, dans le contexte de la commémoration des 75 ans de la bataille de Dieuze-Lagarde. Outre l'assemblée générale du PZK du 7-3-2015, on peut signaler la participation de Monsieur Dolata au Congrès Polonais du Conseil Pastoral de l'Europe occidentale qui a eu lieu à Rome du 2 au 4 octobre 2015. M. Dolata ajoute :

« W tym roku tematem wiodącym było duszpasterstwo małżeństw i rodzin w środowisku polskich emigrantów. Przy grobie św. Jana Pawła II w Bazylice Watykańskiej, modliliśmy się również w intencji rozpoczynającego się właśnie w tym dniu w Rzymie Synodu Biskupów poświęconemu małżeństwu i rodzinie. »

PZK innych regionów

Monseigneur Gawron a, ensuite, pris la parole au nom des PZK des autres régions, qui n'étaient pas représentés à cette réunion. Il a dit leurs difficultés et leurs espérances : le PZK de Paris n'existe plus, celui de Lyon inaugure ses débuts, il faut dynamiser ceux d'Alsace et du Sud de la France. Beau programme d'action pour la présidente nationale du PZK, Mme Napieralska, qui est invitée à se consacrer à cette noble tâche !

Referat o Bożym Miłosierdziu.

A quelques jours de l'ouverture de l'Année de la Miséricorde, Monseigneur Krystian Gawron nous a donné un enseignement sur ce futur temps fort de l'Eglise. Il est évidemment impossible de résumer ici, dans le cadre de ce compte-rendu, toute la richesse de la conférence du Vice-Recteur. Voici quelques idées essentielles.

« 2015, to rok święty, jubileusz Bożego Miłosierdzia! Boża Opaczność wybrała polską siostrę zakonną, Świętą Faustynę Kowalską żeby Kościół odkrył Boże Miłosierdzie. Dodajmy także że inny Polak Święty Jan Paweł II nadał Bożemu Miłosierdziu wymiar planetarny, tak przez swoje nauczanie, jak przez ustanowienie, w całym kościele, święta Bożego Miłosierdzia. Miłosierdzie jest naturą Pana Boga. Miłość miłosierna objawia Tróję Świętą. Miłosierdzie będzie zawsze większe od każdego grzechu ! Na ogrom grzechu, Pan Bóg odpowiada pełnią przebaczenia. Jesteśmy wyzwani do życia miłosiernego i to mamy głosić wszystkim. »

Il nous a invités tous, prêtres et laïcs à faire connaître partout (dans les homélies, en catéchèse, dans les associations, lors de confé-

rences...) la vie de sainte Faustine et la Divine Miséricorde par tous les moyens possibles (récitation du chapelet de la miséricorde, images et prières à distribuer...). Il faut aussi mettre la spiritualité de la Divine Miséricorde en pratique par les « œuvres corporelles et spirituelles ». Lors de la messe, à l'issue de la réunion, Mgr Gawron a poursuivi sur ce même thème, évoquant, dans son homélie la Vierge Marie, « Porte de la Miséricorde ».

Słowo prezesa Rad Duszpasterskich

Enfin, le président national des conseils pastoraux Monsieur le Professeur Gabriel Garçon, a présenté la version n°2 de son projet de structure PZK-ORD. Il a fait l'historique du PZK, parlé de sa situation actuelle. Il a évoqué, la création des Conseils Pastoraux, proposant 2 options possibles (A et B) pour leur structure. Pour les détails, il nous a priés de consulter le dossier mis à notre disposition.

En conclusion, pour nous mettre « en route » sur le chemin de la mission, écoutons cet extrait de la prière écrite par sainte Faustine, laquelle nous incite à nous exercer aux trois degrés de la miséricorde :

« Le premier : l'acte miséricordieux, quel qu'il soit. Le second : la parole miséricordieuse – si je ne peux pas aider par l'action, j'aiderai par la parole. Le troisième – c'est la prière. Si je ne peux témoigner la miséricorde ni par l'action, ni par la parole, je le pourrai toujours par la prière. J'envoie ma prière même là où je ne puis aller physiquement. Ô mon Jésus, transformez-moi en Vous, car Vous pouvez tout ». □

Liliane et Jean-Louis Fovet-Stefańczyk,
secrétaires au PZK

Święty Mikołaj w Aulnay sous Bois

Polonia parafia w Aulnay sous Bois jest najliczniejszą wspólnotą na terenie Francji, tuż po Paryżu. W każdą niedzielę na Mszę świętą przychodzi bardzo dużo młodych rodzin z dziećmi.

Pan Jezus kochał najmłodszych i chciał, aby były blisko Niego, a do Apostołów mówił – Pozwólcie dzieciom przychodzić do mnie. To było wspaniałe zaproszenie, i trwa ono po dzień dzisiejszy, czego widocznym dowodem jest ilość dzieci w naszej wspólnotie, które są zawsze obecne na niedzielnej Eucharystii, czy podczas świąt. Chętnie też przychodzą do kościoła w ciągu całego roku na nabożeństwa roratnie, rekolekcje przedświąteczne, czy na naukę religii. Raz w miesiącu ks. proboszcz, Roman Wrocławski odprawia Mszę św. szczególnie z myślą o najmłodszych. Zaprasza wszystkie dzieci przed ołtarz i kieruje do nich Słowo Boże, tak, aby było zrozumiałe dla każdego. Dzieci chętnie wtaczają się i odpowiadają na zadawane przez księdza pytania. Wspólnie odmawiają modlitwę „Ojcze nasz”, czy też spontanicznie układają Modlitwę wiernych. Na zakończenie każdej Mszy św. księża udzielają dzieciom, które jeszcze nie przystąpiły do I Komunii św., specjalnego błogosławieństwa, czyniąc znak krzyża na ich czołach.

O tym, że w naszej parafii jest tak dużo grzecznych dzieci, które kochają Pana Boga i chętnie przychodzą na spotkanie z Nim podczas Eucharystii, dowiedział się... Święty Mikołaj. Dokładnie 6 grudnia dotarł do naszej wspólnoty, gdzie czekało na niego prawie trzysta dzieci! Mikołaj przyszedł nie tylko z dobrym słowem, ale także z prezentami. Za to, że wśród tak wielu codziennych zajęć potrafią znaleźć czas dla Pana Boga, święty Mikołaj obdarował każde dziecko paczką pełną słodyczy, przywiezionymi prosto z Polski. Dzieci były bardzo podekscytowane i przejęte tym niecodziennym wydarzeniem, a na ich buźkach pojawiał się szeroki uśmiech. Święty Mikołaj chwalił dzieci za to, że mają czas dla Pana Jezusa, że chętnie przychodzą tak licznie co niedzielę do kościoła. Na koniec niektóre dzieci zrobiły sobie pamiątkowe zdjęcie z Mikołajem, po czym wyruszył on w dalszą drogę, by wrócić w nasze strony, być może, już za rok. □

Elżbieta Noster
zajęcia: Magdalena Noster

Zapraszamy serdecznie

na tradycyjny noworoczny koncert kolęd,
który odbędzie się w niedzielę 10 stycznia
o godz. 16. w kościele Saint Joseph
w Aulnay sous Bois.

Po koncercie wspólne kolędowanie przy lampce wina.

Święty Mikołaj przybył do Triel

ks. Tomasz Sokół

6 grudnia to dzień szczególnie dla wszystkich pociech, to dzień tak bardzo oczekiwany przez najmłodszych. Właśnie tegoż dnia wszystkie grzeczne dzieci odwiedza nie, kto inny, jak właśnie św. Mikołaj i przynosi im wspaniałe prezenty.

Już od samego rana dzieci, które zebrały się w kościele św. Joanny D'Arc w Triel, najpierw na cotygodniowej katechezie, a potem na swojej Mszy św., mocno nastuchiwały, czy nie słyszą, gdzieś w oddali, cichego dzwonczka zwiastującego nadejście św. Mikołaja. Kościół polski zapętnił się niemal po brzegi naszymi milusińskimi wraz z ich kochanymi rodzicami.

Po zakończeniu Mszy św. dla dzieci do

świątyni w Triel przybył od dawna oczekiwany gość – św. Mikołaj. Ale czy jest się, czemu dziwić, przecież mamy uroczystość św. Mikołaja, która akurat w tym roku wypadła w niedzielę. Ten szczególny Święty chciał się spotkać z rozmodlonymi tu i grzeczными dziećmi. Jak to, co roku, Św. Mikołaj przybył z dobrym słowem, z radością w sercu, ale również ze wspaniałymi prezentami. A tych prezentów starczyło dla wszystkich dzieci

i tych większych i tych mniejszych milusińskich. W imieniu tutejszych dzieci Św. Mikołaj ciepło powitał ks. Tomasz Sokół, opiekun polskiej wspólnoty w Triel. Z kolei dzieci przywitały tak zacnego Gościa pięknym śpiewem, uprzednio przygotowanym na katechezie, wspólnie z panią Justyną. Słyszając ten piękny, dziecięcy głos, w oczach samego Mikołaja pojawiła się mądra teżka szczęścia. Cóż jednak było począc, zadaniu, oczekiwaniom i marzeniom dzieci trzeba było temu, choć w małym stopniu sprostać. Dlatego św. Mikołaj wyraził swoje wielkie uznanie dla wszystkich przybyłych dzieci, że są tak fantastyczne i mają zawsze czas dla Pana Jezusa i dla Jego Matki, że przychodzą tu do tej pięknie odnowionej świątyni, w tak licznej grupie. Prosił ich również, aby wśród wielu własnych i codziennych zajęć, potrafili znaleźć czas dla tutejszej, dziecięcej wspólnoty polonijnej. A to w niebie się naprawdę ceni wspomnień ten zacny gość.

Po tych miłych chwilach ze św. Mikołajem, wyruszył on w dalszą swą podróż do kolejnej diatwy, by wrócić – być może – w nasze strony – już na przyszły rok.

Musimy pamiętać, że obchodzenie tegoż Święta ma ważny cel – niesienie radości innym, a szczególnie najmłodszym, żyjącym obok nas. Dlatego 6 grudnia myślimy przede wszystkim o tym, żeby zrobić coś dobrego dla drugiej osoby, tak aby na jej twarzy mógł pojawić się kolorowy uśmiech. □

Warszawska uroczystość

Droga Redakcjo

W sobotę 12 grudnia uczestniczyłam w Warszawie w obchodach 34. rocznicy wprowadzeniu stanu wojennego w Polsce. Zorganizowane były one przez „Stowarzyszenie 13 grudnia”, we współpracy z innymi patriotycznymi organizacjami, pod patronatem honorowym Prezydenta RP Andrzeja Dudy. Uroczystości rozpoczęły się w katedrze św. Floriana Mszą św., której przewodniczył i homilię wygłosił Abp Henryk Hoser. Po zakończeniu Eucharystii, miało jeszcze miejsce bardzo wzruszające i zaszczytne

dla mnie wydarzenie, odznaczenia, przez członków Kapituły Medalu pamięci bł. ks. Jerzego Popiełuszki „Złoto dobrem zwyciężaj”, czterech osób, w tym i mnie.

Na zakończenie uroczystości odbył się jeszcze koncert w wykonaniu artystów scen warszawskich. □

Jolanta Dźwigata
Stowarzyszenie Obrońców Krzyża

Jasełka i Gwiazdka w Argenteuil

Szkola Polska im. Marii Curie-Skłodowskiej w Argenteuil oraz Rada Parafialna przy kościele św. Bernadetty serdecznie zaprasza ją na:

Jasełka i Gwiazdkę szkolną

w dniu 17 stycznia 2016 roku o godz. 15-ej, w sali Jean Vilar, 9 Bd. Héloïse, 95100 Argenteuil.

W programie: Jasełka w wykonaniu dzieci z grup katechetycznych; tańce folklorystyczne w wykonaniu dziecięcej grupy „Motylki”; przedstawienie gwiazdkowe w wykonaniu dzieci ze szkoły polskiej; występ zespołu „WICI”; loteria.

Św. Mikołaj obdaruje wszystkie dzieci słodyczami a w barze będzie można nabyć polskie ciasta, pączki i napoje. **Zapraszamy!!!**

e-mail: contact@polonia-argenteuil.com
www.polonia-argenteuil.com

Stowarzyszenie Obrońców Krzyża w Paryżu wraz ze Stowarzyszeniem Kombatantów Polskich - Koło Paryż

ORGANIZUJE SPOTKANIE OPŁATKOWE „RADIA MARYJA”, NA KTÓRE PRZYJADĄ GOŚCIE Z TORUNIA.

Odbędzie się ono 10 stycznia 2016 r. o godz. 13 w Domu Kombatanta (IV piętro) - 20, rue Legendre (m° Villiers lub Malesherbes). Będzie tu też można obejrzeć (III piętro) wystawę fotograficzną przedstawiającą obronę krzyża na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie i manifestację w obronie TV Trwam w Paryżu.

Opłatek rozpoczynamy Mszą św. o godz. 11, w kościele polskim Wniebowzięcia NMP (263 bis, rue St. Honoré).

Udział w kosztach 35€ od osoby, ilość miejsc ograniczona. Zgłoszenia prosimy przesyłać (wraz z czekiem) na adres: Stowarzyszenie Obrońców Krzyża, 221, rue de Belleville, 75019 Paris. Zgłoszenia można też dokonać telefonicznie (06 12 19 79 13), albo mail: stow.obroncowkrzyzaparyz@hotmail.fr (do 31 grudnia).

Maria Jolanta Dzwigata

Epicerie Polonoise **Baltyk** **Sklep Polski**

ŚWIEŻE PRODUKTY PROSTO Z POLSKI

SKLEP INTERNETOWY - www.baltyk.fr

WĘDLINY
BIAŁY SER
WÓDKA
PIWA

OGÓRKI
MARYNOWANE
WYROBY
CUKIERNICZE

I WIELE INNYCH PRODUKTÓW
Zapraszamy
od Poniedziałku do Soboty od 10⁰⁰ do 19⁰⁰
w Czwartki od 12⁰⁰ do 20⁰⁰

St-Germain-en-Laye - 2, rue d'Hennemont
tel. 01 30 61 40 59 | e-mail: baltyk@orange.fr | www.baltyk.fr

Bilety autokarowe i samolotowe
Janosik SINDBAD

Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.
Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)
do: Polski Południowej i Centralnej;
16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.
Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

Rozliczenia księgowe.
06 62 90 02 39

Polskie Towarzystwo Katolickie zaprasza na

Bal Sylwestrowy

31 grudnia od 20⁰⁰ do 5⁰⁰ rano

Dammarie Les Lys-L'espace NINO FERRER Place Paul Bert

Gra polska orkiestra „Bohema”

Wstęp 90 € od osoby. W cenie biletu świąteczne Menu.

Rezerwacja płatna do 20 grudnia 2015

tel. 06.50.31.17.62; 06.10.25.30.51; mail: margotki@hotmail.fr

CENTRUM STOMATOLOGICZNE PRONY

91, rue de Prony 75017 PARIS
Linia metra nr. 3 stacja Pereire
RER C, stacja Pereire-Levallois

Akceptujemy CMU, AME.
Stawki wg. cennika Sécurité Sociale.
Stosujemy zasadę Tiers payant (karta vitale).

01.44.29.79.89
info@cndprony.fr

Współpracujemy z większością mutuelles.
Konsultacje: od Pn - do Pt - 9h00 - 20h00

Mówimy po polsku

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE
przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. 02 31 85 23 66 - mówimy po polsku
(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)
Tel. 02 31 78 25 93 - mówimy po francusku
Fax 02 31 34 98 93 | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

- TŁUMACZENIA -

Stanisław Bocianowski - dr Prawa
- Tłumacz Przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym
w Wersalu i Sądzie Kasacyjnym w Paryżu.

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż
Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

Dr Danuta Baranowicz-Schouker
chirurgien-dentiste
33, rue Poissonnière - 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle
tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15
- CMU dzieci i dorośli; (mówimy po polsku)

USŁUGI FRYZJERSKIE

Usługi fryzjerskie damsko- męskie

Anna. Tel. 06 31 90 09 36.

Luxsus -PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW
DO POLSKI -Olszyna, Wrocław, Katowice, Kraków,
Rzeszów.TEL. 06 62 75 50 06; 01 42 38 63 20;
(00 48 12) 284 12 50!**WSPARCIE**okołoporodowe, laktacyjne;
PRZYGOTOWANIE
do porodu i rodzicielstwa.E-mail:
akademiaprzyszlegorodzica@gmail.com;
Tel. 06 42 46 70 59.**PSYCHOLOG-TERAPEUTA:**

TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, cięż-
kich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

**- NAPRAWA KOMPUTERÓW,
INSTALOWANIE PROGRAMÓW,
WYMIANA PODZESPOŁÓW.**

T. 06 98 42 59 75

**TRANSPORT - AUTOLAWETA
NA TERENIE CAŁEJ RANCJI.
PRZEPROWADZKI, WYWÓZGRUŻU**

Tel. 06 30 40 49 49 (Jarek)

UCZĘ JĘZYKÓW:

- francuskiego, - angielskiego, - polskiego; dorosłych i dzieci.

T. 06 69 67 38 58.

**AL-ANON
ALATEEN**Grupy rodzinne Al-Anon
Nadzieja dla krewnych
i przyjaciół alkoholikówAnonimowość jest podstawową za-
sadą Al-Anon. Czekamy na Ciebie!
Tel: 06 26 45 56 46Al-Anon jest wspólnotą kobiet i męż-
czyzn, na życie których wpływa picie
alkoholu członka rodziny lub bliskiej
osoby. Krewni oraz przyjaciele mogą
wiele uczynić, aby pomóc zarówno so-
bie jak i osobie mającej problem z al-
koholem. **Spotkania odbywają się w
każdy wtorek o godzinie 20**
(w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu
- metro: Concorde)Grupa Alateen spotyka się w drugi i ostatni
wtorek każdego miesiąca o godz. 20**GŁOS
KATOLICKI**
VOIX CATHOLIQUETygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 1 (2616): 3. 1. 2016

Commission paritaire N°: 0520 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

SAMI SWOI**Polskie sklepy spożywcze!!!**NISKIE CENY, WYSOKA JAKOŚĆ, SZEROKI WYBÓR ART. SPOŻYWCZYCH,
ALKOHOLE, NABIAŁ, WĘDLINY, NAPOJE, POLSKA PRASA**ZAPRASZAMY:****NOWY SKLEP!!**

93600 AULNAY SOUS BOIS

23, AV ANATOLE FRANCE

WTO-SOB: 10.30 - 19.30;

NIEDZ. 10.00 - 14.00

TEL. 01 72 51 62 00

- RER B - AULNAY SOUS BOIS

94200 IVRY SUR SEINE

44, RUE LENINE

PON-SOB: 10.00 - 20.00

TEL. 01 70 25 46 62

- METRO 7 - MAIRIE D'IVRY

- RER C - IVRY SUR SEINE

- BUS 125 - PRZYSTANEK MOLIERE

e-mail: sami.swoi@onet.pl

Prosto z Polski!

Tel. 01 40 15 09 09 • www.karolina.fr

*Najlepsze
Towarzystwo w Podróży!***KAROLINA**FRANCE - POLSKA - FRANCJA - POLOGNE - FRANCE - POLSKA - FRANCJA - POLOGNE - FRANCE - POLSKA
BILETY AUTOKAROWE I LOTNICZE - BILLETS D'AUTOCARS ET D'AVIONS - BILETY AUTOKAROWE**TRANSPORT:**

- wywóz gruzu, - dowóz materiałów, - przeprowadzki.

Tel. 06 98 58 86 36

Masz problem z piciem?

Może Anonimowi Alkoholicy pomogą!

Wykaz mitingów AA w Paryżu:

Niedziele godz. 17.00: 3, rue Rampal (kod: 9172),

75019 Paris, M° Belleville/;

Wtorki godz. 19.30: 18, rue Claude Lorrain;

75016 Paris, M° Exelmans/;

Środy godz. 19.30: 20, rue Legendre (2 piętro),

75017 Paris, M° Villiers/;

Czwartki godz. 19.30, 11, Ville St-Jacques (kod: 0911),

75014 Paris, M° Saint-Jacques.

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) - tél. 01 55 35 32 32
Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. Bogdan Brzyś - Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA - 2, rue du 19 mars 1962 - 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonement): 1 rok (1 an) - 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 21.12.2015

Inf. o prenumeracie na str. 19

Association Pomost-Passerelle

AIDE AUX POLONAIS VIVANT DANS L'IMMIGRATION

Biuro Socjalne

Stowarzyszenia Pomost-Passerelle prowadzi Biuro socjalne, znajdujące się w pomieszczeniach Parafii Wniebowzięcia NMP w Paryżu, przy Polskiej Misji Katolickiej, 263 bis, rue Saint Honoré.

Biuro czynne jest w czwartki, w godzinach od 9.00 do 13.00.

Jego celem jest pomoc w uregulowaniu sytuacji prawnej, rodzinnej i bytowej oraz reintegracja społeczna zgłaszających się osób. Udzielana pomoc skierowana jest do osób, które znalazły się w ciężkiej sytuacji życiowej na emigracji, głównie bezdomnych oraz uzależnionych. □

PROGRAM

4 – 10 stycznia 2016

PONIEDZIAŁEK 4 STYCZNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵ Słowo Życia 9³⁰ Vatican Magazine 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedokończone 11³⁰ Felieton 11⁴⁰ Kolędy i pastorałki 11⁵⁰ Retrospekcja 11⁵⁵ Święty na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Sól ziemi 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Przygody Kamili – film 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Sanktuaria polskie 16³⁰ Tydzień z Ziemi Świętej 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Święty na każdy dzień 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Święty na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

WTOREK 5 STYCZNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8³⁵ Słowo Życia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Dokument 9⁵⁰ Kolędy i pastorałki 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak My to widzimy 10⁴⁵ Tydzień z Ziemi Świętej 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Felieton 11⁴⁵ Dokument 11⁵⁰ Kolędy i pastorałki 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Historia św. Teresy z Lisieux 13⁵⁵ Święty na każdy dzień 14⁰⁰ Listy do Pana Boga – film 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Tatr – reportaż 16⁴⁰ Aktualności akademickie WSKSiM 16⁴⁵ Dokument 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Święty na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

ŚRODA 6 STYCZNIA

8⁰⁰ Słowo Życia 8⁰⁵ Święty na każdy dzień 8¹⁰ Koncert 9⁴⁵ Reportaż 10⁰⁰ Msza Św.

Uroczystość Objawienia Pańskiego 11³⁰ Czwarty mędrzec – film 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Jasotka tradycyjne 14²⁰ Reportaż 14⁴⁰ Święty na każdy dzień 14⁴⁵ Reportaż 15¹⁵ Reportaż 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Reportaż 16³⁵ Koncert 17⁵⁵ Kolędy i pastorałki 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Kolędowanie 19¹⁵ Święty na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Kolędy i pastorałki 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

CZWARTEK 7 STYCZNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Święty na każdy dzień 8²⁰ Słowo Życia 8²⁵ Reportaż 8⁵⁰ Dla dzieci 9¹⁰ Program kulturalny 9⁵⁵ Święty na każdy dzień 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Kolędowanie 11¹⁵ Tercet Egzotyczny 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Koncert 14⁰⁰ Odkupienie – film 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Program rozrywkowy 16³⁵ Reportaż 16⁵⁵ Przegląd Źródła 17⁰⁰ Modlitwa z Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

PIĄTEK 8 STYCZNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9¹⁰ Program rozrywkowy 9³⁵ Święty na każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Dokument 11¹⁰ Dokument 11²⁵ Felieton 11³⁵ Tak Go pamiętam 11⁵⁵ Święty na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Koncert 13²⁵ Reportaż 13⁴⁵ Kolędy i pastorałki 13⁵⁵ Święty na każdy dzień 14⁰⁰ Król Dawid – serial 14⁴⁵ Słowo Życia 14⁵⁰ Kolędy i pastorałki 15⁰⁰ Koronka do Bożego Miłosierdzia 15²⁰ Mocni w wierze 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰

Siódmy sakrament 16³⁵ Dokument 17⁰⁰ Na tropie 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Westerplatte Młodych 18⁵⁵ Przegląd Niedzieli 19⁰⁰ Warto zauważyć 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

SOBOTA 9 STYCZNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Westerplatte Młodych 8⁵⁵ Słowo Życia 9⁰⁰ Telewizyjny Uniwersytet Biblijny 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Felieton 10³⁰ Święty na każdy dzień 10³⁵ Polski Punkt Widzenia 11⁰⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Warto zauważyć 12⁵⁰ Na tropie 13²⁰ Siódmy sakrament 13⁴⁵ Święty na każdy dzień 13⁵⁰ Kolędy i pastorałki 14⁰⁰ Historia Królowej Estery – film 15⁰⁵ Dokument 15³⁰ Podróż do Domu Ojca 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ W Naszej Rodzinie 17⁰⁰ Z PE 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

NIEDZIELA 10 STYCZNIA

8⁰⁰ Słowo Życia 8⁰⁵ Polski Punkt Widzenia 8³⁰ Z PE 9⁰⁰ Dla dzieci 9¹⁵ Felieton 9²⁵ Święty na każdy dzień 9³⁰ Msza Św. Niedziela Chrztu Pańskiego 11³⁰ Przegląd Niedzieli 11³⁵ Spotkanie z Biblią 11⁵⁰ Święty na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Wieś to też Polska 13³⁰ Sól ziemi 14³⁰ Film 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Dokument 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Retrospekcja 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Józef z Egiptu. □

TV Trwam: ul. Św. Józefa 23/35; 87-100 Toruń

TYLKO POLSKIE FILMY

 Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

PROGRAM TV

4 – 10 stycznia 2016

PONIEDZIAŁEK 4 STYCZNIA

7²⁵ Sześć milionów sekund – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Polonia w Komie 11⁰⁵ Nie ma jak Polska – magazyn 11³⁵ Młoda Kultura – koncert 12²⁵ Polska z Miodkiem – felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Siła wyższa – serial 14²⁵ Teatr Telewizji – Ich czworo 16⁰⁵ Film dokumentalny 16⁵⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Kulturalni PL – magazyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Regiony z Historią – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁰ Cisza nad rozlewiskiem – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia – magazyn 23⁴⁰ Tomasz Lis na żywo 0⁴⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 1¹⁵ Sześć milionów sekund – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 5 STYCZNIA

7⁰⁰ Cafe Historia – program publicystyczny 7²⁵ Żegnaj Rockefeller – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Polonia w Komie 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Ratownicy – serial 14²⁰ Tomasz Lis na żywo 15¹⁵ Zapisz się – felieton 15²⁵ Z naturą na co dzień – dokument 15⁵⁵ Golec Orkiestra w Bukowinie – koncert 16⁵⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Polska z Miodkiem – felieton 17⁵⁰ Nożem i widelcem – magazyn 18⁰⁵ Alchemia zdrowia i urody – magazyn 18²⁵ Naszaarmia.pl – magazyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Informacje kulturalne 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁴⁰ Polska z Miodkiem – felieton 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia – magazyn 23⁴⁰ Film dokumentalny 0⁴⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 1¹⁵ Żegnaj Rockefeller – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 6 STYCZNIA

7⁰⁰ Podniesiony z ruin 7²⁵ Znak Orła – serial 8⁰⁰ Łowca – film 9³⁵ KFPP Opole – Koncert gwiazd Opole 2014 10³⁰ Polo-

nia 24 11⁰⁰ Halo Polonia – magazyn 11⁵⁵ Orszak Trzech Króli 13²⁵ Barwy szczęścia – serial 14⁰⁰ Cisza nad rozlewiskiem – serial 14⁵⁵ Koncert 15²⁰ Film dokumentalny 16²⁰ Chopin – film 18²⁵ Gwiazdo świeć kolędo leć – koncert 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁰ Egzamin z życia – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia – magazyn 23⁴⁰ Koncert 0⁴⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 1¹⁵ Znak Orła – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 7 STYCZNIA

7⁰⁵ Flesz historii – reportaż 7²⁵ Awantura o Basię – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Egzamin z życia – serial 15¹⁵ Wilnoteka – magazyn 15³⁵ Koncert 16³⁵ Ex Libris – magazyn 16⁵⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Polska z Miodkiem – felieton 17⁵⁵ Makłowicz w podróży – magazyn 18²⁵ Saga rodów – magazyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Program publicystyczny 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁵ Determinator – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia – magazyn 23⁴⁰ Ekstradycja – serial 0³⁵ Polska z Miodkiem – felieton 0⁴⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 1¹⁵ Awantura o Basię – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 8 STYCZNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Polonia w Komie 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Na sygnale – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁵ Determinator – serial 15²⁵ Niezapomniane koncerty – Krzysztof Krawczyk 16²⁰ Nie ma jak Polska – magazyn 16⁵⁵ Załoga Eko – magazyn 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Sztuka życia – magazyn 18²⁵ Każdy ma swój port – reportaż 18⁵⁵ Na sygnale – serial 19²⁵ Przygody Smoka Pola – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰

Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia – magazyn 23⁴⁰ Córka albo syn – film 1¹⁵ Między nami bocianami – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 9 STYCZNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Tych miasteczek nie ma już 11²⁰ Polonia 24 11⁵⁰ Halo Polonia – magazyn 12⁵⁰ Program publicystyczny 13¹⁰ Ojciec Mateusz – serial 14⁰⁰ Na dobre i na złe – serial 15⁰⁰ Dokument 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Tygodnik.pl – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁰ Pogoda 20⁴⁵ Ratownicy – serial 21⁴⁰ Gala Mistrzów Sportu 2015 23⁴⁰ Tych miasteczek nie już 0¹⁵ Słownik polsko@polski 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 10 STYCZNIA

8²⁰ Polska z Miodkiem – felieton 8³⁰ Z naturą na co dzień – dokument 9⁰⁰ Załoga Eko – magazyn 9³⁰ Przygody Smoka Pola 9⁴⁵ XXIV Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy 10³⁰ Droga – serial 11³⁵ Hity i historie gwiazd 11⁵⁵ Między ziemią a niebem – magazyn 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem – magazyn 12⁴⁵ Pod Tatrami – reportaż 12⁵⁵ Czekamy na Światowe Dni Młodzieży – Kronika 13⁰⁰ Msza Święta – kościół św. Mikołaja w Krobi 14²⁰ Myśliwiec.pl – program publicystyczny 14⁵⁰ Okrasa łamie przepisy – magazyn 15²⁰ XXIV Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy 16²⁵ Program rozrywkowy 16⁵⁵ Dzika Polska – serial 17²⁰ Polska z Miodkiem – felieton 17³⁰ M jak miłość – serial 18²⁰ Racja stanu 18⁵⁵ Przygody Smoka Pola 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ XXIV Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy 20¹⁵ Sport 20²⁵ Pogoda 20³⁵ Siła wyższa – serial 21³⁰ Teatr Telewizji – Udreka życia 22⁵⁵ XXIV Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy 0¹⁵ Racja stanu 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

Otwarcie Bramy Miłosierdzia w Kościele Polskim - jednej z ośmiu jubileuszowych świątyni Paryża

